

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

z 8. júla 2004 *

Vo veci T-44/00,

Mannesmannröhren-Werke AG, so sídlom v Mülheim an der Ruhr (Nemecko),
v zastúpení: M. Klusmann, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločností, v zastúpení: M. Erhart a A. Whelan,
splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/382/ES z 8. decembra 1999 vzťahujúceho sa na konanie o uplatnení článku 81 Zmluvy ES (vec IV/E-1/35.860-B — Bezšvíkové oceľové rúrky) (Ú. v. EÚ L 140, 2003, s. 1) alebo subsidiárne návrh na zníženie výšky pokuty uloženej žalobcovi,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA

EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (druhá komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia J. Pirrung a A. W. H. Meij
tajomík: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19., 20. a 21. marca 2003,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkový stav a konanie¹

- 1 Uvedená právna vec sa týka rozhodnutia Komisie 2003/382/ES z 8. decembra 1999 vzťahujúceho sa na konanie o uplatnení článku 81 Zmluvy ES (vec IV/E-1/35.860-B — Bezšvíkové oceľové rúrky) (Ú. v. EÚ L 140, 2003, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

...

¹ — Tento rozsudok neobsahuje dôvody vzťahujúce sa na okolnosti predchádzajúce sporu. Tieto sú uvedené v bodoch 2 až 33 rozsudku Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a.l./Komisia T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501.

Konanie pred Súdom prvého stupňa

- 34 Mannesmann, Corus, Dalmine, NKK Corp., Nippon, Kawasaki a Sumitomo podali v období medzi 28. februárom 2000 a 3. aprílom 2000 do kancelárie Súdu prvého stupňa sedem žalôb proti napadnutému rozhodnutiu.
- 35 Uznesením z 18. júna 2000 po vypočutí účastníkov konania bolo v súlade s článkom 50 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa rozhodnuté o spojení všetkých siedmich vecí na účely ústneho konania. Po tomto spojení sa v kancelárii tajomníka Súdu prvého stupňa mohli žalobcovia v týchto siedmich veciach oboznámiť so všetkými spismi súvisiacimi s uvedeným konaním. Rovnako sa prijali procesné opatrenia zaisťujúce priebeh konania.
- 36 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania. Účastníci konania predniesli svoje prejavy a odpovedali na otázky položené Súdom prvého stupňa na pojednávaní, ktoré sa konalo 19., 20. a 21. marca 2003.

Návrhy účastníkov konania

- 37 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil napadnuté rozhodnutie,

- subsidiárne znížil sumu uloženej pokuty,

— zaviazal Komisiu nahradiť trovy konania.

38 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu nahradiť trovy konania.

O návrhu zrušiť napadnuté rozhodnutie

39 Na podporu svojho návrhu na zrušenie žalobca najprv poukazuje na celý rad žalobných dôvodov zameriavajúcich sa na spochybnenie platnosti správneho konania. Žalobca ďalej namieta porušenie článku 81 ods. 1 ES, pretože Komisia po právnej stránke dostatočne nepreukázala existenciu vytýkaného porušenia v článku 1 a v článku 2 napadnutého rozhodnutia.

O žalobných dôvodoch poukazujúcich na procesné chyby

O žalobných dôvodoch poukazujúcich na porušenie práva na obhajobu Komisiou, ktorá mala odmietnuť žalobcovi prístup k niektorým zložkám spisu

— Tvrdenia účastníkov konania

40 Žalobca uvádza, že nemal prístup ku kompletnému správne mu spisu. Komisia bez ďalšieho vysvetlenia a bez preskúmania obsahu listín, ktoré jej zaslal Dozorný úrad

EZVO, neumožnila žalobcovi oboznámiť sa s týmito listami, brániac sa, že tieto dokumenty majú interný charakter. Mannesmann sa tiež domnieva, že mu boli odoprené niektoré listiny slúžiace v jeho prospech.

- 41 Mannesmann vytýka Komisii, že nerešpektovala konanie podľa bodu II A oznámenia Komisie 97/C 23/03 o interných pravidlách spracovania žiadostí o prístup k spisu v prípadoch podľa článkov [81] a [82] Zmluvy ES, článkov 65 a 66 Zmluvy o ESUO a nariadenia Rady (EHS) č. 4064/89 (Ú. v. ES C 23, 1997, s. 3, ďalej len „oznámenie o prístupe ku spisu“). V zmysle tohto oznámenia vypočúvajúci úradník je povinný kontrolovať klasifikáciu spisových dokumentov a prípadne overiť, či majú interný charakter. Táto povinnosť kontroly nezávisí od iniciatívy podnikov. Mannesmann sa domnieva, že rovnako nie je schopný určiť, či OV a správny spis obsahujú alebo nie všetky listiny slúžiace v jeho prospech.
- 42 Okrem toho, Mannesmann vytýka Komisii, že mu nezaslala zoznam všetkých dokumentov nachádzajúcich sa v spise, ktorý by mu umožnil požiadať o oboznámenie sa s niektorými z týchto listín (rozsudky Súdu prvého stupňa z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-30/91, Zb. s. II-1775, body 89 a 93 až 95, a ICI/Komisia, T-36/91, Zb. s. II-1847, body 99 a 103 až 105). Komisia bola povinná označiť na uvedenom zozname listiny s interným charakterom (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, Cimenteries CBR a i./Komisia, nazývaný „Cement“, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, body 168 a 186). Komisia rovnako porušila právo na obhajobu. Takéto porušenie práva nemožno „napraviť“ pred Súdom prvého stupňa (už citovaný rozsudok Solvay/Komisia, bod 98).

- 43 Na pojednávaní sa Mannesmann analogicky odvolal na nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43).
- 44 Na uvedené tvrdenia, Komisia odpovedala, že podľa ustálenej judikatúry nie je povinná povoliť prístup k svojim interným dokumentom (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, Hercules Chemicals/Komisia, T-7/89, Zb. s. II-1711, bod 54; z 1. apríla 1993, BPB Industries a British Gypsum/Komisia, T-65/89, Zb. s. II-389, a rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 420). Tieto dokumenty vo svojej podstate nemôžu slúžiť ako dôkaz pre porušenie (pozri bod I A 3 oznámenia o prístupe k spisu). V každom prípade Mannesmann nepreukázal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na dokumentoch, ku ktorým nemal prístup.
- 45 Komisia sa domnieva, že označenie sporných interných dokumentov nevyvoláva pochybnosti. V súlade s ustanoveniami bodu II A 2 písm. c) oznámenia o prístupe k spisom, korešpondencia medzi Komisiou a iným verejným orgánom, takým ako Dozorný úrad EZVO, patrí do interných dokumentov.
- 46 Pokiaľ ide o rešpektovanie povinnosti zo strany vypočúvajúceho úradníka kontrolovať dokumenty nachádzajúce sa v spise, Mannesmann neuviedol žiadny dôkaz na podporu svojich tvrdení. Komisia navyše podčiarkuje, že Mannesmann nevyužil možnosť stanovenú v bode II A 2 oznámenia o prístupe k spisu požiadať vypočúvajúceho úradníka o overenie povahy interných dokumentov sporných listín.
- 47 Nakoniec Komisia odmieta tvrdenie, že je povinná zaslať podnikom zoznam interných dokumentov nachádzajúcich sa v spise.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

48 Znenie bodu II A 2 oznámenia o prístupe k spisu je:

„S cieľom zjednodušiť správu a zvýšiť účinnosť sa interné dokumenty v budúcnosti zaradia do zbierky interných dokumentov týkajúceho sa prípadov, ktoré sú predmetom vyšetrovania (neprístupné) obsahujúce všetky interné dokumenty v chronologickom poradí. Klasifikácia v tejto kategórii podlieha kontrole úradníka pre vypočúvanie, ktorý v prípade potreby overí, či dokumenty, ktoré sú tu obsiahnuté, sú ‚interné dokumenty‘.

Napríklad za interné dokumenty sa považujú:

...

c) korešpondencia s inými verejnými orgánmi týkajúca sa prípadu (¹⁹);

...“

49 Poznámka pod čiarou č. 19 oznámenia o prístupe k spisu upresňuje:

„Potrebné je chrániť dôvernosť dokumentov získaných od verejných orgánov; toto pravidlo sa uplatňuje nielen na dokumenty od orgánov pre hospodársku súťaž, ale

tiež na tie, ktoré sú od iných verejných orgánov, členských štátov alebo nečlenských krajín. ... Je však potrebné rozlišovať medzi stanoviskami alebo pripomienkami vyjadrenými inými verejnými orgánmi, ktorým sa poskytuje absolútna ochrana, a akýmkoľvek osobitnými dokumentmi, ktoré môžu poskytnúť, na ktoré sa vždy nevzťahuje výnimka...”

- 50 Na rozdiel od tvrdenia spoločnosti Mannesmann treba zdôrazniť, že zo znenia bodu II A 2 oznámenia o prístupe k spisu vyplýva, že kontrola vykonávaná vypočúvajúcim úradníkom spočívajúca v overovaní interného charakteru dokumentov nachádzajúcich sa v spise nie je systematickou súčasťou správneho konania. Keďže vypočúvajúci úradník „môže“ podľa uvedeného bodu, „ak je to nevyhnutné“, vykonať takéto overovanie, treba uzavrieť, že v prípade, ak označenie niektorých dokumentov ako „interný dokument“ nie je spochybňované alebo už nie je viac spochybňované, tak overovanie z jeho strany nie je nevyhnutné. Opačný výklad by neprímerane sťažil pracovnú záťaž Komisie v rámci správneho konania a bol by v rozpore s cieľom, podľa ktorého táto metóda klasifikácie dokumentov bola prijatá z „dôvodov zjednodušenia a efektívnejšieho chodu správy“. Ďalej treba zistiť, či v rámci správneho konania Mannesmann požiadal, aby vypočúvajúci úradník overil interný charakter dokumentov, ktoré Komisii zaslal Dozorný úrad EZVO, a ktoré boli označené ako interné dokumenty.
- 51 V tomto ohľade treba pripomenúť, že listom z 12. marca 1999, ktorý tvorí prílohu žaloby, Mannesmann adresoval žiadosť o prístup k dotknutým dokumentom. Komisia listom z 22. marca 1999, ktorý tvorí takisto prílohu k žalobe, zamietla túto žiadosť s odôvodnením, že tieto dokumenty boli skutočne interné, v zmysle bodu II A oznámenia o prístupe k spisom (pozri najmä bod II A 2 tohto oznámenia).
- 52 Bez toho, aby to Mannesmann popieral, Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že žalobca po odmietnutí prístupu, ktorý obsahoval list z 22. marca 1999,

uvedené rozhodnutie nenapadol a nežiadal vypočúvajúceho úradníka, aby overil, či odpoveď Komisie je správna a dôvodná. Vo svojej replike sa Mannesmann obmedzil na tvrdenie, že nemá právo podať vypočúvajúcemu úradníkovi novú žiadosť. Z časti správy vypočúvajúceho úradníka, ktorú Komisia citovala vo svojej odpovedi na otázku položenú Súdom prvého stupňa, vyplýva, že „žiadna otázka vzťahujúca sa na právo obhajoby, v užšom slova zmysle, osobitne, žiadna otázka týkajúca sa prístupu k spisu nebola položená...“ účastníkmi konania.

53. Keďže Mannesmann po doručení listu z 22. marca 1999 nepožiadala o overenie označenia dokumentov nachádzajúcich sa v administratívnom spise Komisie na stranách 1 až 350 interných dokumentov, nebolo nevyhnutné, aby vypočúvajúci úradník v uvedenom prípade vykonal takéto overenie. Ak Komisia z dôvodu interného charakteru dokumentov písomnou formou odmietne prístup k niektorým listinám spisu, tak je na žiadateľovi, pokiaľ sa domáha, aby vypočúvajúci úradník preskúmal uvedenú otázku, aby pri opätovnej žiadosti o prístup spochybnil interný charakter uvedených dokumentov.
54. Pokiaľ Mannesmann namieta, že mu Komisia neposkytla zoznam všetkých dokumentov nachádzajúcich sa v spise vrátane interných z judikatúry, ktorú predložil na podporu svojich tvrdení, nevyplýva, že by samotná skutočnosť spočívajúca v tom, že Komisia neposkytla takýto zoznam účastníkovi konania v štádiu správneho konania, zakladala porušenie práva na obhajobu. V rozsudkoch Solvay/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie (body 89 a 93 až 95), a ICI/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie (body 99 a 103 až 105), Súd prvého stupňa posudzoval len otázku nevyhnutnej rovnováhy medzi právom na prístup k dokumentom v neprospech a v prospech a ochranou obchodného tajomstva podnikov, neposudzoval však ochranu interných dokumentov. Z rozsudku Cement, už citovaný v bode 42 vyššie (body 5, 168 a 186), vyplýva, že Súd prvého stupňa požiadal Komisiu, v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, aby predložila opis interných dokumentov, ktorých obsah nebol ani v stručnosti špecifikovaný v zozname poskytnutom účastníkovi správneho konania, avšak z týchto okolností nevyplýva, že by Komisia porušila právo na obhajobu.

- 55 V každom prípade treba zdôrazniť, že k porušeniu práva na obhajobu dôjde na základe procesnej chyby len vtedy, ak má táto chyba konkrétny dosah na možnosť dotknutého podniku sa obhajovať (pozri v tomto zmysle rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, body 852 až 860).
- 56 V uvedenom prípade Súd prvého stupňa požiadal Komisiu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, aby predložila zoznam s obsahom strán 1 až 350 svojho administratívneho spisu. Z uvedeného zoznamu vyplýva, že všetky dotknuté dokumenty sú interné a nemajú povahu dôkazu smerujúceho v prospech alebo neprospech a v tomto zmysle na ich základe ani nie je možné určiť, či jeden alebo ostatné podniky porušili alebo nie právne predpisy, takže ani neoverenie interného charakteru týchto dokumentov vypočúvajúcim úradníkom ani odmietnutie Komisie predložiť zoznam pozostávajúci z opisu uvedených dokumentov sa nemohli dotknúť možnosti spoločnosti Mannesmann obhajovať sa, a teda porušiť jeho právo na obhajobu. Po doručení tohto zoznamu Mannesmann na pojednávaní netvrdil v rozpore s tým, čo uviedol pred jeho prijatím, že niektoré z vymenovaných dokumentov z tohto zoznamu v skutočnosti neboli internými dokumentmi.
- 57 S ohľadom na predchádzajúci bod treba rovnako odmietnuť ďalšiu argumentáciu spoločnosti Mannesmann prednesenú na pojednávaní, založenú na analógii s nariadením č.1049/2001. Aj za predpokladu, žeby Mannesmann preukázal, že mal právo na prístup k predmetným dokumentom, táto skutočnosť by mu neumožnila lepšie sa obhajovať v rámci konania vedeného Komisiou. V dôsledku toho táto argumentácia nemôže v žiadnom smere odôvodniť zrušenie napadnutého rozhodnutia.
- 58 Navyše treba podotknúť, že nariadenie č. 1049/2001 a tiež rozhodnutie Komisie 94/90/ESUO, ES, Euratom z 8. februára 1994 o prístupe verejnosti k dokumentom Komisie (Ú. v. ES L 46, s. 58), ktoré bolo nahradené uvedeným nariadením stanovuje, že žiadateľ musí vykonať špeciálne procesné úkony, najmä podať formálnu žiadosť a v prípade odmietnutia ďalšiu žiadosť, aby sa mohol odvolať na

jeho materiálne ustanovenia. V uvedenom prípade Mannesmann nesledoval tento procesný postup a nemohol ho obísť tým, že požiadal o analogické uplatnenie týchto materiálnych ustanovení.

- 59 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tento žalobný dôvod sa zamieta.

O údajne nedostatočnej lehote na odpoveď na OV

— Tvrdenia účastníkov konania

- 60 Mannesmann sa domnieva, že mu nebola poskytnutá dostatočná lehota na odpoveď na OV. Komisia pri určení lehoty opomenula vziať do úvahy osobitosti uvedenej veci. Lehota začala plynúť 11. februára 1999, od tohto dátumu mali príjemcovia rozhodnutia prístup k spisu, a uplynula 20. apríla 1999. Napriek rozsiahlosti spisu a niektorým listinám, ktoré boli vyhotovené v jazykoch, ktoré sa obyčajne nepoužívajú, Komisia bez osobitného odôvodnenia odmietla 22. marca 1999 jeho žiadosť o dodatočnú lehota. Vzhľadom na vyšetrovanie v ďalšej spojenej veci bol Mannesmann nútený obhajovať sa v dvoch veciach s tým, že disponoval len extrémne krátkymi lehotami. Spomedzi príjemcov napadnutého rozhodnutia sa v takejto situácii ocitol len on. Žalobca sa domnieva, že bol podrobený diskriminačnému zaobchádzaniu.

- 61 Komisia odmieta tieto tvrdenia. Každý príjemca OV disponoval dvojmesačnou lehotou od dňa doručenia, t. j. od 3. februára 1999, na prípravu odpovede. Komisia na základe žiadosti spoločnosti Mannesmann z 22. marca 1999, preložila dátum na podanie vyjadrenia na OV na 20. apríla 1999. Opatrenie takejto povahy nepodlieha požiadavkám na odôvodnenie, ktoré sú stanovené v článku 253 ES. Približne dva

a pol mesačná lehota, ktorá bola poskytnutá spoločnosti Mannesmann na prípravu odpovede, je podľa Komisie dostatočná. V tomto smere sa Komisia odvoláva najmä na rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie (body 654 a 655).

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 62 Treba pripomenúť, že článok 11 ods. 1 nariadenia Komisie 99/63/EHS z 25. júla 1963 o vypočítaní strán podľa 19 ods. 1 a 2 nariadenia Rady č. 17 (Ú. v. ES 127, s. 2268), uplatniteľný na dátum odoslania OV žalobcovi, a článok 14 nariadenia Komisie (ES) č. 2842/1998 z 22. decembra 1998 o vypočítaní strán v určitých konaniach podľa článkov [81] a [82] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 354, s. 18), uplatniteľný po 31. januári 1999, zaručujú príjemcom OV dostatočnú lehotu potrebnú na uplatnenie práva na obhajobu, ktorú Komisia stanoví aspoň na dva týždne, pričom zoberie ohľad na čas požadovaný na prípravu podania, ako aj na naliehavosť veci. Lehota sa určuje v závislosti od zložitosti konkrétneho prípadu (rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 653, a už citovaná judikatúra).
- 63 Ako to už Komisia zdôraznila vo svojom vyjadrení k žalobe, z bodu 207 svojej *XXIII Správy o politike hospodárskej súťaže* z roku 1993 vyplýva, že v stredne zložitých veciach sa bude poskytovať všeobecná dvojmesačná lehota, v komplikovaných veciach sa poskytne všeobecná trojmesačná lehota, prípadne pri zohľadnení obdobia prázdnin sa tieto lehoty predĺžia. V závere tohto bodu sa upresňuje, že na rozdiel od doterajšej praxe tieto relatívne dlhé lehoty sa „v zásade“ predlžovať nebudú.

- 64 V uvedenej veci Komisia podľa nariadenia č. 99/63 určila žalobcovi listom z 21. januára 1999, ku ktorému bolo priložené OV, dvojmesačnú lehotu od dňa jeho doručenia. Keďže Mannesmann požiadal listom z 12. marca 1999 o dodatočnú dvojmesačnú lehotu, Komisia mu listom z 22. marca 1999 priznala k pôvodnej dvojmesačnej lehote priznanej listom z 21. januára 1999 dodatočnú 17-dňovú lehotu na odpoveď na OV.
- 65 Pokiaľ ide začiatok lehoty, ktorý sa má vziať do úvahy pri počítaní dĺžky časového obdobia, ktorým disponovali príjemcovia OV na formulovanie ich vyjadrení, treba pripomenúť, že všetky najdôležitejšie dokumenty zo spisu, spolu ich bolo 32, tvorili prílohu k OV. Za týchto podmienok treba zhodnotiť, že príjemcovia OV mohli začať efektívne s jeho analýzou od jeho doručenia, čo sa týka spoločnosti Mannesmann 3. februára 1999, ako to uvádza Komisia, a nie od dátumu prístupu žalobcu k celému spisu, teda od 11. februára 1999, ako to tvrdí Mannesmann. Priznanie dodatočnej lehoty Komisiou do 20. apríla 1999 predstavuje predĺženie pôvodnej lehoty o 17 dní.
- 66 Pokiaľ sa v uvedenej veci nastoľuje otázka rozsiahlosti spisu, ktorý obsahuje viac ako 15 000 strán, Komisia správne upozornila na to, že pri vyšetrowaní vo veciach hospodárskej súťaže takýto rozsah nie je výnimočný. Z pohľadu skutkovej zložitosti nemožno predmetnú vec stotožňovať s tou, ktorá vyústila do rozsudku Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, v ktorej sa oznámenia o výhradách doručovali 76 podnikom a združeniam podnikov (body 3, 4 a 654 rozsudku) a v rámci ktorej sa určila po dvoch predĺženiach dotknutým podnikom štvormesačná lehota na formulovanie ich vyjadrení k oznámeniu o výhradách. Mannesmann nepredložil žiadny osobitný dôkaz, ktorý by svojou povahou preukázal závažnosť a/alebo zložitost' uvedenej veci.

- 67 K tvrdeniu, že Mannesmann musel odpovedať na oznámenia súbežne v dvoch veciach (veci IV/E-1/35.860-B a IV/E-1/35.860-A), Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe podotýka, že obe predmetné veci „úzko súviseli a prelínali sa tak v bodoch týkajúcich sa výhrad, ako aj sporných dokumentov“. Navyše Komisia podčiarkuje, že dve oznámenia o výhradách sa adresovali spoločnosti Corus a dvom japonským výrobcom. Treba zdôrazniť, že vo svojej replike Mannesmann nenamietal skutkovú stránku týchto pripomienok, len sa obmedzil na otázku, prečo Komisia neadresovala ani jedno oznámenie o výhradách dotknutým podnikom, ak obe veci sú úzko spojené, čo je však v uvedenom kontexte nerelevantná pripomienka. Keďže obe veci, ktorých predmetom boli dve oznámenia o výhradách, boli značne podobné, treba skonštatovať, že povinnosť predložiť vyjadrenia v dvoch súbežne prebiehajúcich veciach nepredstavovala pre Mannesmann mimoriadnu pracovnú záťaž.
- 68 Vzhľadom na vyššie uvedené celková lehota určená pre Mannesmann v dĺžke dva a pol mesiaca na sformulovanie vyjadrení bola dostatočná na to, aby sa mohol účinne obhajovať (pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. s. 1663, body 94 až 99).
- 69 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Mannesmann, podľa ktorého mal byť obeťou porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, treba skonštatovať, že ak určené lehoty sú dostatočné na umožnenie obhajoby účastníkov konania, tieto môžu byť stanovené paušálne a nie je potrebné, aby proporcionálne zodpovedali vyžadovanej príprave v každom individuálnom prípade.
- 70 V tomto zmysle treba pripomenúť, že analogicky podľa článku 230 piateho odseku ES sa žaloba o neplatnosť musí podať v lehote do dvoch mesiacov, v súlade s ustálenou judikatúrou však v žiadnom prípade nemôže byť predĺžená, okrem prípadu vyššej moci, a jej nedodržanie má automaticky za následok neprípustnosť

žaloby (v tomto zmysle pozri uznesenie Súdu prvého stupňa z 21. marca 2002, Laboratoire Monique Rémy/Komisia, T-218/01, Zb. s. II-2139, potvrdené po podaní odvolania uznesením Súdneho dvora z 30. januára 2003, Laboratoire Monique Rémy/Komisia, C-176/02 P, neuvverejnené). Za týchto podmienok sa určenie paušálnej lehoty v práve Spoločenstva nemôže samo osebe považovať za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania (v tomto zmysle rovnako pozri rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 654).

- 71 Skutočnosť, že ostatným dotknutým príjemcom oznámení o výhradách a spoločnosti Mannesmann boli poskytnuté rovnaké lehoty na odpovede, pričom ostatní príjemcovia odpovedali len na jedno oznámenie a Mannesmann odpovedal na dve oznámenia, nie je nezákonná, pretože lehota určená pre Mannesmann bola posúdená ako dostatočná.
- 72 Na záver, pokiaľ ide o údajný nedostatok odôvodnenia pri odmietnutí priznať spoločnosti Mannesmann dodatočnú lehotu dvoch mesiacov na predloženie vyjadrení, treba poukázať, že podľa ustálenej judikatúry požiadavka vzťahujúca sa na odôvodnenie sa musí hodnotiť podľa okolností daného prípadu, najmä obsahu aktu, povahy namietaných dôvodov a záujmu, ktorý na získaní vysvetlenia môžu mať príjemcovia alebo iné osoby dotknuté aktom priamo a individuálne. V tomto ohľade nie je potrebné, aby odôvodnenie označovalo všetky skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu zodpovedá požiadavkám článku 253 ES sa musí posúdiť nielen z pohľadu jeho znenia, ale aj z jeho kontextu a rovnako z pohľadu právnych noriem v dotknutej oblasti (rozsudok Súdneho dvora z 9. januára 2003, Petrotub a Republica/Rada, C-76/00 P, Zb. s. I-79, bod 81, a už citovaná judikatúra).
- 73 Treba pripomenúť, že *XXIII Správa o politike hospodárskej súťaže* stanovuje v bode 207, že v zásade v stredne zložitých veciach sa na odpovede na oznámenia o výhradách bude poskytovať dvojmesačná lehota (pozri bod 63 vyššie). Z uvedeného treba vyvodiť, že Komisia poskytnutím dvojmesačnej lehoty, nevyhnutne posúdi

zložitosť uvedenej veci za „strednú“ a priznanú lehotu v zásade dostatočnú na to, aby umožnila príjemcom OV predložiť vyjadrenia. Z hľadiska tohto konštatovania sa musí posudzovať odôvodnenie rozhodnutia o odmietnutí priznať požadovanú dodatočnú lehotu.

- 74 V tomto prípade nebolo potrebné osobitne odôvodniť odmietnutie Komisie priznať dodatočnú dvojmesačnú lehotu. Treba podčiarknuť, že Komisia priznala spoločnosti Mannesmann dodatočnú lehotu 17 dní a uviedla, že „nie je možné“ priznať žiadanú dvojmesačnú lehotu, pričom zaujala postoj k zložitosti veci v súlade s bodom 207 *XXIII Správy o politike hospodárskej súťaže* a implicitne potvrdila svoju pôvodnú analýzu. Vzhľadom na reštriktívnu politiku Komisie pri predlžovaní lehôt na odpovede na oznámenia o výhradách vyjadrené v už citovanom bode 207 možno na priznanie dodatočnej lehoty hľadiť ako na ústupok zo strany Komisie voči spoločnosti Mannesmann. Z uvedeného vyplýva, že tento podnik sa nemôže dovoliavať zrušenia rozhodnutia o odmietnutí priznať žiadanú lehotu z dôvodu chýbajúceho osobitného odôvodnenia.
- 75 Z vyššie uvedeného vyplýva, že všetky námietky spoločnosti Mannesmann smerujúce proti odmietnutiu Komisie priznať dodatočnú lehotu, o ktorú požiadal, sa zamietajú.

O použití dokumentu Rozdeľujúci kľúč ako listiny v neprospech

— Tvrdenia účastníkov konania

- 76 Mannesmann namieta prípustnosť dokumentu Rozdeľujúci kľúč ako dôkaz. Žalobca upresňuje, že Komisia sa pri konštatovaní porušenia uvedeného v článku 1 a 2

napadnutého rozhodnutia oprela hlavne o tento dokument. Keďže Komisia nezverejnila totožnosť autora tohto dokumentu, jeho hodnovernosť a dôkazná sila je spochybnená.

- 77 V každom prípade mala Komisia upresniť, za akých okolností si zabezpečila tento dokument, na ktorý sa odvolala ako na priamy dôkaz proti nezákonnému aktu. V súlade so zásadami, ktoré sú vlastné právnomu štátu, si osoba, proti ktorej smeruje takýto dôkaz, môže zabezpečiť svoju obhajobu, len ak sa upresnia tieto okolnosti (rozsudok Súdneho dvora z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche, 85/76, Zb. s. 461).
- 78 Na rozdiel od toho, čo bolo skonštatované v rozsudku Súdneho dvora zo 7. novembra 1985, Adams/Komisia (145/83, Zb. s. 3539), v rámci ktorého sa o dôveryhodnosti informátora Komisie nepochybovalo, žiaden z dotknutých podnikov nepriznal pravosť tohto dokumentu. Keďže Komisia nepreukázala pravosť dokumentu Rozdeľujúci kľúč, nemohla ho použiť proti spoločnosti Mannesmann. Toto porušenie práva na obhajobu odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia.
- 79 Hoci ide o zákonné použitie tohto dôkazu, Mannesmann namieta aj jeho dôkaznú hodnotu. Po prvé, dokument Rozdeľujúci kľúč je v rozpore s inými dôkazmi zhromaždenými počas vyšetrovania. Rovnako, podľa odôvodnenia 86 napadnutého rozhodnutia Komisia považovala dokument Rozdeľujúci kľúč za výslovne rozporný s vyhláseniami Vallourec, podniku, ktorý široko prispel k zisteniu skutkového stavu. Po druhé, dokument Rozdeľujúci kľúč je v rozpore so skutočnosťou spočívajúcou v tom, že podniky Siderca a Tubos de Acero de México SA pravdepodobne dodávali rúry do Európy. Tento dokument nemôže slúžiť ako dôkaz proti vytýkanému porušeniu.

- 80 Komisia uvádza, že podľa článku 287 ES je povinná dodržiavať služobné tajomstvo, a že rovnako musí napriek riziku obmedzenia svojho konania garantovať anonymitu svojim informátorom. Záujem podnikov na poznaní pôvodu niektorých dokumentov musí byť v súlade s verejným záujmom postihovať zakázané dohody a náležitou ochranou poskytovanou informátorom (rozsudok Adams/Komisia, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 34). V uvedenom prípade sa práva na obhajobu rešpektovali. Mannesmann v ničom nepreukázal, že by anonymná povaha uvedeného dokumentu porušila jeho práva na obhajobu.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 81 Najprv treba zdôrazniť, že v odôvodneniach napadnutého rozhodnutia týkajúcich sa konštatovaného porušenia v článku 1 sa Komisia v širokej miere opierala o vyhlásenie pána Verluca zo 17. septembra 1996 (osobitne pozri odôvodnenia 56 až 58, 60 až 62 a 131), ktoré boli doplnené jeho vyhlásením zo 14. októbra 1996 a dokumentom s názvom „Overenie vykonané u Valloureca“ (ďalej len „vyhlásenia pána Verluca“). Ak sa Komisia rovnako v tomto kontexte osobitne oprela v odôvodneniach 85 a 86 napadnutého rozhodnutia aj o dokument Rozdeľujúci kľúč, tak tento dokument má vo všeobecnej časti rozhodnutia menšiu váhu ako vyhlásenia pána Verluca.
- 82 Tvrdenie spoločnosti Mannesmann spočívajúce v tom, že Komisia sa mala hlavne oprieť o tento dokument pri konštatovaní porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia, treba jednoznačne zamietnuť. Pokiaľ ide o porušenia uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia, vyhlásenia pána Verluca a dokument Rozdeľujúci kľúč sú iba okrajovo dôležité.

- 83 V odôvodnení 85 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že dokument Rozdeľujúci kľúč jej odovzdala 12. novembra 1997 osoba, ktorá nebola účastníkom konania. Komisia sa podporne odvoláva na tento dokument pri opise vývoja vzťahov od konca roku 1993 v rámci Európsko-japonského klubu. Podľa informátora, zdrojom tohto dokumentu bol jeden z obchodných zástupcov účastníkov klubu. Podľa Komisie tento dokument, v ktorom je tabuľka s rozdelením uvedených trhov medzi európskych, japonských a juhoamerických výrobcov, potvrdzuje, že nadviazanie kontaktov s výrobcami z Južnej Ameriky bolo čiastočne úspešné. Osobitne tento dokument upravuje 100 %-ný podiel európskych výrobcov v Európe a 100 %-ný podiel japonských výrobcov v Japonsku. Pokiaľ ide ďalšie trhy, európski výrobcovia mali 0 %-ný podiel na trhu na Ďalekom východe, 20 %-ný podiel na Blízkom východe a 0 %-ný podiel v Južnej Amerike.
- 84 Pokiaľ ide o prípustnosť dokumentu Rozdeľujúci kľúč ako dôkazu porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia, v práve Spoločenstva prevláda zásada voľného hodnotenia dôkazov a jediným rozhodujúcim kritériom pri hodnotení dôkazov je ich vierohodnosť (návrhy, ktoré predniesol sudca Vesterdorf vykonávajúci funkciu generálneho advokáta, súvisiace s rozsudkom Súdu prvého stupňa z 24. októbra 1991, Rhône-Poulenc/Komisia, T-1/89, Zb. s. II-867, II-869, II-954, v tomto zmysle tiež pozri rozsudok Súdneho dvora 23. marca 2000, Met-Trans a Sagpol, C-310/98 a C-406/98, Zb. s. I-1797, bod 29, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. novembra 2002, Vela a Tecnagrind/Komisia, T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, Zb. s. II-4547, bod 223). Navyše pre Komisiu môže byť nevyhnutné, aby chránila anonymitu informátorov (pozri v tomto zmysle rozsudok Adams/Komisia, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 34), pričom táto okolnosť ju nemôže donútiť, aby odstránila dôkaz, ktorým disponuje.
- 85 V dôsledku toho, ak sú tvrdenia spoločnosti Mannesmann, pokiaľ ide o vierohodnosť a potom dôkaznú silu dokumentu Rozdeľujúci kľúč, relevantné, to ešte neznamená, že tento dokument je neprípustným a že ho treba odstrániť zo spisu.

- 86 Do tej miery, do akej tvrdenia spoločnosti Mannesmann, ktoré sa týkajú prípustnosti uvedeného dokumentu, vychádzajú z námietky o jeho vierohodnosti, treba len skonštatovať, že táto vierohodnosť je nevyhnutne znížená tým, že kontext vypracovania tohto dokumentu nie je skoro vôbec známy a v tomto ohľade sa nemôžu overiť ani tvrdenia Komisie (pozri bod 83 vyššie).
- 87 Do tej miery, do akej Rozdeľujúci kľúč obsahuje špeciálne informácie zodpovedajúce informáciám, ktoré sa nachádzajú v iných dokumentoch, najmä vo vyhláseniach pána Verlucu, tak potom treba usúdiť, že tieto dôkazy sa môžu vzájomne posilňovať.
- 88 V tomto ohľade treba podčiarknuť, že vyhlásenia pána Verlucu zo 17. septembra 1996 dávajú dôraz na „pôvodný“ rozdeľujúci kľúč, ktorý sa uplatňoval pri „medzinárodných výzvach na podanie ponúk“ a ktorý sa zameriaval na uzatvorené zmluvy medzi japonskými a európskymi výrobcami, takže existencia takéhoto rozdelenia v rámci Európsko-japonského klubu bola dostatočne podložená. Navyše z internej poznámky podniku Vallourec z 27. januára 1994, obsiahnutej na strane 4822 spisu Komisie, s názvom „Zápisnica zo stretnutia s JF v Bruseli 25/1“, vyplýva, že aby Vallourec zostal „v rámci systému...“, zakázal sa mu [Ďaleký východ], Južná Amerika, a mal sa obmedziť na Stredný východ s rozdelením 20 % pre 3“. Keď Komisia požiadala pána Verlucu, aby komentoval tieto dva dokumenty, uviedol, že tieto dokumenty podávajú správu o pokuse zmeniť platný rozdeľujúci kľúč s tým, aby sa zobral do úvahy predaj výrobcov z Južnej Ameriky a „nadobudnuté pozície“ na rôznych trhoch.
- 89 Pokiaľ ide o otázku, či juhoamerickí výrobcovia kladne odpovedali na postoj európskych výrobcov na konci roka 1993, Mannesmann zdôrazňuje, že dokument Rozdeľujúci kľúč je v rozpore s tvrdeniami pána Verlucu obsiahnutými v dokumente Overenie vykonané u Valloureca (v bode 1.3), čo spochybňuje spoľahlivosť týchto dvoch dôkazov. Na základe dokumentu Rozdeľujúci kľúč Komisia v odôvodnení 86

napadnutého rozhodnutia tvrdila, že „úzký kontakt s výrobcami z Južnej Ameriky bol čiastočne úspešný“, a uznáva, že toto tvrdenie je v rozpore s tvrdením pána Verlucu nachádzajúcim sa v dokumente Overenie vykonané u Valloureca, podľa ktorého „Európsko-japonský klub nezahŕňal juhoamerických výrobcov..., na konci roka 1993 s nimi prebehli prieskumné kontakty s cieľom dosiahnuť rovnováhu odrážajúcu dosiahnuté pozície (pre Európanov približne 20 % na Strednom východe). Ale veľmi rýchlo sa však ukázalo, že tieto pokusy zostanú neúspešné“.

90 Napriek tomu treba zdôrazniť, že podľa dokumentu Rozdeľujúci kľúč, juhoamerickí výrobcovia prijali navrhnutý rozdeľujúci kľúč „okrem európskeho trhu“, na ktorom sa mali jednotlivé veci v duchu spolupráce posudzovať „jednotlivo“. Komisia v odôvodnení 94 napadnutého rozhodnutia uzavrela, že výrobcovia z Južnej Ameriky neakceptovali skutočnosť, že európsky trh by mal byť vyhradený európskym výrobcom.

91 Z rôznych poznámok podniku Vallourec uvedených v napadnutom uznesení a tiež z dokumentu obsiahnutého na strane 4902 spisu Komisie pod názvom „Poznámka pre riaditeľov“ („Paper for Presidents“) a dokumentu „g) Japonci“ [„g) Japanese“ document] obsiahnutého na strane 4909 spisu Komisie vyplýva, že z pohľadu európskych producentov jedným z najdôležitejších cieľov ich kontaktov s japonskými výrobcami bola ochrana ich domácich trhov, najmä zachovanie domáceho statusu na trhu Spojeného kráľovstva po tom, čo Corus zatvoril svoj podnik v Clydesdale. Ak rozpor uvedený v bode 89 vyššie určite oslabuje dôkaznú silu dokumentu Rozdeľujúci kľúč a tiež do istej miery vyhlásenia pána Verlucu, tak význam tohto rozporu sa značne zrelatívni okolnosťou uvedenou na začiatku tohto bodu. Aj za predpokladu, že výrobcovia z Južnej Ameriky by akceptovali rozdeľujúci kľúč na iné ako európske trhy, treba zdôrazniť, že rokovania s týmito výrobcami boli z pohľadu Európanov zjavne neúspešné, takže negatívne hodnotenie ich výsledku pánom Verlucem v tomto najpodstatnejšom bode skutočne korešponduje opisu, ktorý sa nachádza v dokumente Rozdeľujúci kľúč.

- 92 Treba uzavrieť, že rozpor medzi tvrdeniami pána Verlucu v jednom z jeho vyhlásení a dokumentom Rozdeľujúci kľúč, na ktoré Komisia sama v odôvodnení 86 napadnutého rozhodnutia poukázala, podstatne neznižuje vierohodnosť oboch týchto dôkazov.
- 93 Aj za predpokladu, že okolnosť, na ktorú sa odvoláva Mannesmann, podľa ktorého juhoamerickí výrobcovia predávali rúry v Európe, je dokázaná, nijakým spôsobom nespochybňuje spoľahlivosť samotného dokumentu Rozdeľujúci kľúč týkajúceho sa Európy vo svetle hodnotenia výrobcov z Južnej Ameriky (pozri bod 90 vyššie).
- 94 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v rámci zväzku nepriamych súhlasných dôkazov získaných Komisiou si dokument Rozdeľujúci kľúč pri ustálení niektorých podstatných tvrdení nachádzajúcich sa vo vyhláseniach pána Verlucu vo vzťahu k existencii dohody o rozdelení trhu bezšvíkových rúr OCTG zachováva istú dôkaznú hodnotu. Z týchto dôkazov vyplýva, že japonskí a európski výrobcovia prijali zásadu, podľa ktorej nesmeli predávať niektoré oceľové bezšvíkové rúry na domácom trhu iných výrobcov v rámci „otvorenej“ výzvy na podanie ponúk. Tento dokument tiež potvrdzuje existenciu kľúča rozdeľujúceho trhu v rôznych svetových regiónoch a posilňuje vierohodnosť vyhlásení pána Verlucu, pretože sa tiež odvolávajú na tento pojem.
- 95 Z toho vyplýva, že námietky spoločnosti Mannesmann smerujúce proti použitiu dokumentu Rozdeľujúci kľúč sa zamietajú.

O údajnom porušení práva na obhajobu, ktoré malo vyplynúť z nesúladu medzi OV a napadnutým rozhodnutím týkajúcim sa porušenia uvedeného v jeho článku 2

— Tvrdenia účastníkov konania

- 96 Podľa spoločnosti Mannesmann existuje nesúlad medzi OV a napadnutým rozhodnutím. Komisia v OV uviedla, že zmluvy o zásobovaní uzavreté medzi spoločnosťami Corus a Vallourec, Dalmine a Mannesmann záviseli od zakázanej dohody, ktorej predmetom bolo rozdelenie trhu s oceľovými bezšvíkovými rúrami, ktoré kúpil Corus, podnik s dominantným postavením na britskom trhu s rúrami OCTG. Tieto zmluvy súviseli s porušením, ktoré je uvedené na konci článku 2 napadnutého rozhodnutia (pozri body 147 až 151 OV). Oproti tomu v napadnutom rozhodnutí Komisia považovala tieto zmluvy za opatrenia zabraňujúce vstupu japonským výrobcom na britský trh, čím došlo k porušeniu uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie 147). Pri tak podstatnej zmene výhrad mal byť Mannesmann vypočítaný (rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 1983, *Musique diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, body 9, 14 a 16). Nevykonaním výsluchu boli jeho práva nenapraviteľne porušené (rozsudok *Solvay/Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, body 89 a nasl.).

- 97 Komisia odmieta tieto námietky, pretože skutkový stav a právne posúdenie v napadnutom rozhodnutí plne korešponduje s tým, čo bolo uvedené v OV.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 98 Najprv treba uviesť, že pri nesúlade medzi oznámením o výhradách a konečným rozhodnutím dôjde k porušeniu práva na obhajobu len vtedy, ak výhrada uvedená

v konečnom rozhodnutí nebola uvedená v OV spôsobom dostatočným na to, aby sa jeho adresáti mohli brániť (pozri v tomto zmysle rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, body 852 až 860).

- 99 V rámci oznámení o výhradách sa povinnosť Komisie obmedzuje na podrobný popis výhrad, zrozumiteľné uvedenie skutkov, o ktoré sa opiera, ako aj ich kvalifikáciu, aby sa jeho adresáti mohli účinne obhajovať (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 3. júla 1991, AKZO/Komisia, C-62/86, Zb. s. I-3359, bod 29, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Mo och Domsjö/Komisia, T-352/94, Zb. s. II-1989, bod 63).
- 100 Treba skonštatovať, že právna kvalifikácia skutkov uvedených v oznámení môže byť len dočasná a neskoršie rozhodnutie Komisie nemôže byť zrušené len z toho dôvodu, že záverečné návrhy vychádzajúce z týchto skutkov úplne nekorešpondujú tejto prechodnej kvalifikácii. Komisia musí vypočítať adresátov oznámenia o výhradách, prípadne zobrať do úvahy ich vyjadrenia, ktorými odpovedajú na uvedené výhrady, a zmeniť svoju analýzu tak, aby sa rešpektovalo ich právo na obhajobu.
- 101 V uvedenej veci jediný dôležitý rozdiel medzi OV a napadnutým rozhodnutím spočíva v tom, že Komisia v odôvodnení 164 uviedla, že zmluvy zakladajúce druhé porušenie „v skutočnosti vytvárajú iba prostriedok“ na prvé porušenie, pričom v bode 144 OV sa Komisia obmedzila len na tvrdenie, že „cieľom“ zmlúv o zásobovaní bolo vo vzťahu k japonským výrobcům udržať „domáci“ status trhu Veľkej Británie z pohľadu Základných pravidiel, odvolávajúc sa vzhľadom na japonských výrobcov na bod 63 OV. Pokiaľ ide v tomto kontexte o odôvodnenie 147 napadnutého rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva Mannesmann, treba len zdôrazniť, že jeho znenie korešponduje s bodom 144 OV v tej časti, kde Komisia poukazuje, že

„ako to vyplýva z odôvodnení 78 až 81, medzi [Corus] a Vallourec... bola uzatvorená zmluva, v zmysle ktorej sa [Corus] mal zásobovať hladkými rúrami spoločností Mannesmann, Dalmine, a Vallourec, aby sa chránil ‚domáci‘ charakter britského trhu pred japonskými výrobcami“.

- 102 Súd prvého stupňa v bode 364 v rozsudku Súdu prvého stupňa JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, skonštatoval, že tvrdenie Komisie v uvedenom napadnutom rozhodnutí je chybné, pretože zmluvy zakladajúce porušenie mali viac ako jeden cieľ. Aj za predpokladu, že by v tomto ohľade bolo možné analýzou zistiť rozdiel medzi OV a napadnutým rozhodnutím, je zrejmé, že adresáti OV mali možnosť predložiť svoje vyjadrenia ku kľúčovému pojmu, ktorý je základom prístupu Komisie, názor, podľa ktorého európski výrobcovia uzatvorili zmluvy, na základe ktorých došlo k druhému porušeniu, aby posilnili uplatňovanie Základných pravidiel na trhu offshore vo Veľkej Británii.
- 103 Za týchto podmienok právo na obhajobu v tomto ohľade nebolo porušené, a preto sa uvedený žalobný dôvod sa zamietá.

O existencii porušenia článku 81 ods. 1 ES uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia

O údajnom rozpore medzi článkom 1 a článkom 2 napadnutého rozhodnutia

— Tvrdenia účastníkov konania

- 104 Mannesmann sa domnieva, že napadnuté rozhodnutie je rozporné. Komisia uviedla, že podniky, ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie, sa dohodli na pravidlách, ktoré chránili domáce trhy v rámci Európsko-japonského klubu. V tomto ohľade

jediným uvedeným dôkazom je tabuľka v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia. Uvedené podiely domácich výrobcov na dodávkach bezšvíkových rúr OCTG smerujúcich do štátov dotknutých Európsko-japonským klubom sú v tejto tabuľke vyjadrené v percentách. Od roku 1991 sa Corus zásoboval v Nemecku, vo Francúzsku a v Taliansku, takže bolo by chybné sa domnievať, že prístup na britský trh bol vyhradený len domácim výrobcom.

- ¹⁰⁵ Mannesmann vytýka Komisii, že rozhodla o porušení na základe dohody o rešpektovaní domácich trhov (článok 1 napadnutého rozhodnutia), ktoré spočíva na zisteniach týkajúcich sa zmlúv o zásobovaní Corusu, ktoré sú predmetom porušenia v článku 2 napadnutého rozhodnutia. K tomuto druhému porušeniu však nedošlo. Uzavreté zmluvy o zásobovaní medzi spoločnosťami Corus a Dalmine, Vallourec a Mannesmann sa môžu vyznačovať tendenciou rešpektovať domáce trhy len vtedy, ak by sa posudzovali spolu. Nemožno hovoriť o skutočnej ochrane tohto trhu, pretože japonské dodávky dotknutých výrobkov spomedzi tretích krajín predstavovali na britskom trhu 20 %. Rovnako vady narušujúce zákonnosť článku 2 napadnutého rozhodnutia sa odrážajú na zákonnosti článku 1.

- ¹⁰⁶ Komisia odmieta tieto námietky, ktoré sú podľa nej založené na nesprávnom výklade napadnutého rozhodnutia. Komisia pripomína, že článok 1 napadnutého rozhodnutia konštatuje, že niektoré podniky porušili článok 81 ods. 1 ES tým, že sa zúčastnili na dohode, ktorá predvídala najmä rešpektovanie ich domácich trhov. Podľa Komisie sa Mannesmann na základe článku 2 napadnutého rozhodnutia považuje za zodpovedného, že uzatvorením zmlúv „v rámci porušenia uvedeného v prvom článku“, ktoré mali za následok rozdelenie dodávok hladkých rúr OCTG pre Corus, porušil článok 81 ES. Takisto článok 2 bol zameraný na ochranu britského trhu po stiahnutí sa spoločnosti Corus.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 107 Argumentácia spoločnosti Mannesmann v rámci tohto žalobného dôvodu je chybná a musí sa zamietnuť, pretože neprihliada na základnú skutočnosť, podľa ktorej porušenie v článku 1 napadnutého rozhodnutia sa týka trhu so závitovými rúrami OCTG (rovnako s produktovodmi „projekt“) a porušenie v článku 2 sa vzťahuje na hladké rúry OCTG.
- 108 Ak článok 1 napadnutého rozhodnutia v nemeckej verzii upresňuje, že v ňom vyslovené porušenie sa týka „bezšvíkových rúr OCTG štandard [produktovodov ‚projekt‘]“, zo štruktúry napadnutého rozhodnutia vyplýva, že uvedenými rúrami OCTG sú len závitové rúry OCTG štandard. Osobitne vyhlásenie pána Verlucu zo 17. septembra 1996 uvedené v odôvodnení 56 tohto rozhodnutia, ktoré je zdrojom definície dotknutého trhu s výrobkami, obmedzuje pôsobnosť porušenia len na „závitové rúry OCTG štandard [na produktovody ‚projekt‘]“. Z toho vyplýva, že odkaz uvedeného odôvodnenia sa vzťahuje na závitové rúry OCTG API, to znamená na závitové rúry OCTG „štandard“ a nie na hladké rúry OCTG. Tento výklad účinku článku 1 napadnutého rozhodnutia potvrdzujú aj ďalšie tri záväzné jazykové verzie textu napadnutého rozhodnutia, pričom všetky tieto verzie v článku 1 výslovne uvádzajú, že ide o závitové rúry OCTG štandard. V prípade rozdielov medzi jednotlivými jazykovými verziami textu Spoločenstva, sporné ustanovenie sa musí vykladať podľa štruktúry a účelu, ktorého je súčasťou (pozri napríklad rozsudok Súdného dvora z 9. marca 2000, EKW a Wien & Co., C-437/97, Zb. s. I-1157, bod 42), a v každom prípade jedna jazyková verzia nemôže prevládať nad ostatnými jazykovými verziami zhodujúcimi sa v jednom výklade (rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. septembra 1999, Neumann a Neumann–Schölles/Komisía, T-68/97, Zb. VS s. I-A-193 a II-1005, bod 80; tiež pozri v tomto zmysle rozsudok Súdného dvora zo 17. júla 1997, Ferriere Nord/Komisía, C-219/95 P, Zb. s. I-4411, bod 15 a už citovaná judikatúra). Naopak podľa znenia článku 2 napadnutého rozhodnutia, sa tento článok vzťahuje len na „dodávky hladkých rúr OCTG pre [Corus] (Vallourec od roku 1994).

- 109 Z uvedeného vyplýva, že údajný rozpor, ktorý namietal Mannesmann, neexistuje.
- 110 Z napadnutého rozhodnutia ako celku vyplýva, že britský trh so závitovými rúrami, na ktorý sa vzťahuje článok 1 napadnutého rozhodnutia, zostal v podstate „domácim“ trhom v zmysle Základných pravidiel, pretože Corus pokračoval na tomto trhu v predaji rúr OCTG, do ktorých rezal závit, pričom traja európski výrobcovia mu na tento účel dodávali hladké rúry. Rovnako podstatná časť britského trhu s hladkými rúrami tvorená potrebou spoločnosti Corus sa rozdelila od roku 1993 medzi Vallourec, Dalmine a Mannesmann. Zo spojenia týchto dvoch porušení vyplýva, že tieto porušenia nie sú len vzájomne zlučiteľné, ale sa aj dopĺňajú.
- 111 Pokiaľ ide o osobitné tvrdenia spoločnosti Mannesmann týkajúce sa britského trhu, konkrétne jeho analýzu tabuľky v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia, treba pripomenúť, že zo samotného textu článku 81 ods. 1 ES, ako je vyložený v ustálenej judikatúre, vyplýva, že nezávisle od účinku sú dohody medzi podnikmi zakázané, ak ich cieľ je v rozpore s hospodárskou súťažou (pozri najmä rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 123). V uvedenom prípade sa Komisia v prvom rade oprela o obmedzujúci cieľ dohody, ktorá je predmetom sankcie v článku 1 napadnutého rozhodnutia, a v odôvodneniach 62 až 67 tohto rozhodnutia poukázala na množstvo listinných dôkazov, ktoré podľa nej potvrdzovali tak existenciu tejto dohody, ako aj jej obmedzujúci cieľ.
- 112 Aj za predpokladu, že Mannesmann mohol preukázať, že údaje obsiahnuté v tabuľke presne nezodpovedajú tvrdeniam Komisie, pokiaľ ide skutočnú ochranu britského trhu, táto okolnosť nemá žiadny dosah na existenciu porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia.

- 113 Z odôvodnenia 62 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa opiera o vyhlásenie pána Verlucu zo 17. septembra 1996, vyplýva, že trh offshore Veľkej Británie bol len „spoločne chránený“. Rovnako podľa tabuľky v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia okolnosť uvedená spoločnosťou Mannesmann o nižšom stupni ochrany britského trhu v porovnaní s ostatnými domácimi trhmi, ktoré boli dotknuté dohodou o rozdelení trhu, nie je v rozpore s analýzou Komisie.
- 114 Vo svetle vyššie uvedeného sa tento žalobný dôvod zamieta.

O uvádzanom chybnom odôvodnení Komisie, ktoré sa týka porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia

— Tvrdenia účastníkov konania

- 115 V časti konania týkajúcej sa repliky Mannesmann uviedol, že skutkové a právne tvrdenia týkajúce sa článku 1 napadnutého rozhodnutia nie sú dostatočne odôvodnené. Po prvé, Komisia spoločne posudzovala aspekty Základných pravidiel v rámci a mimo Spoločenstva. Nerozlišovala medzi ustanoveniami zameranými na prístup japonských výrobcov na trh Spoločenstva a tými ustanoveniami, ktoré sa týkali prístupu výrobcov Spoločenstva na ich jednotlivé domáce trhy. Na preukázanie týchto dvoch aspektov sa Komisia oprela o rovnaké dôkazy (odôvodnenia napadnutého rozhodnutia 54, 63, 64, 66, 67, 129 a nasl.). Tieto dôkazy sa týkali len externých častí Základných pravidiel, konkrétne prístupu japonských výrobcov na trh Spoločenstva. Z týchto dôkazov nebolo možné vyvodiť existenciu dohôd o rešpektovaní domácich trhov v rámci Spoločenstva.

- 116 Po druhé, tiež v replike Mannesmann vytýka Komisii, že nepreukázala, že dohoda o prístupe na trh Spoločenstva spĺňa podmienky stanovené v článku 81 ods. 1 ES týkajúce sa ovplyvňovania obchodu medzi členskými štátmi a existencie obmedzení hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu.
- 117 Pretože Komisia presne nevymedzila príslušný trh, nemohla zhodnotiť, či tieto dve podmienky boli splnené.
- 118 Mannesmann udáva, že zmluvy uzavreté s japonskými podnikmi, ako ich popisuje Komisia, nemôžu mať citeľný následok na hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu alebo na obchod medzi členskými štátmi. Mannesmann nesúhlasí s údajmi Komisie, ktoré sú uvedené v prílohách 1 až 4 napadnutého rozhodnutia. Žalobca tvrdí, že na svetovom trhu výrobcovia bezšvíkových rúr Spoločenstva sú podrobení skutočnej hospodárskej súťaži zo strany výrobcov z tretích krajín, čo Komisia okrem iného pripustila vo svojom rozhodnutí z 3. júna 1997, kde na základe nariadenia Rady č. 4064/89 (EHS) (Ú. v. ES C 238, s. 15) určila, že koncentrácia je v súlade so spoločným trhom (vec N IV/M.906 — Mannesmann/Vallourec). V odôvodnení 103 napadnutého rozhodnutia Komisia uznala, že nemohla dokázať existenciu obmedzujúceho následku na ceny a ponuky v rámci spoločného trhu.
- 119 Vzhľadom na charakteristiku predmetného trhu podniky dotknuté napadnutým rozhodnutím podľa spoločnosti Mannesmann nemohli obmedziť hospodársku súťaž v zmysle článku 81 ods. 1 ES.
- 120 Tvrdenia spoločnosti Mannesmann vzťahujúce sa na definíciu príslušného trhu a na podmienky uplatnenia článku 81 ods. 1 ES, ktoré sa týkajú existencie citeľných obmedzení hospodárskej súťaže, ako aj existencie ovplyvňovania obchodu medzi

členskými štátmi, sú podľa Komisie novými dôvodmi. Všetky tieto žalobné dôvody sú podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku neprípustné.

- 121 Subsidiárne sa Komisia domnieva, že tieto žalobné dôvody nie sú odôvodnené. Ako vyplýva z odôvodnení 29 a nasl. napadnutého rozhodnutia, definícia príslušného vnútorného trhu je zhodná s definíciou uvedenou vo vyššie spomenutom rozhodnutí Mannesmann/Vallourec.
- 122 Podľa Komisie z napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že dohoda sa rovnako vzťahovala na ochranu domácich trhov štyroch dotknutých výrobcov Spoločenstva (odôvodnenia 62, 54, 66, 64 a 69 napadnutého rozhodnutia). Predmet spornej dohody mohol ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Podmienky uplatnenia článku 81 ods. 1 ES boli splnené, ako je uvedené v odôvodnení 102 napadnutého rozhodnutia.
- 123 Pokiaľ ide o účinky vyššie uvedenej dohody na obchod v rámci Spoločenstva, Komisia tvrdí, že boli zjavné, pretože každý z európskych výrobcov mal na svojom domácom trhu dominantné postavenie (pozri tabuľku v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia). Vzhľadom na predmet dohody, ktorý je vymedzený v predchádzajúcom bode, analýza týchto účinkov nie je potrebná (rozsudky Súdneho dvora z 15. júla 1970, Chemiefarma/Komisia, 41/69, Zb. s. 661, bod 128, a z 30. januára 1985, BNIC, 123/83, Zb. s. 391, bod 22).
- 124 Pokiaľ ide v tejto veci o citeľný charakter dosahu dohody na obchod v rámci Spoločenstva, Komisia pripomína, že predaj dotknutých výrobcov Spoločenstva na nemeckom, britskom, francúzskom a talianskom trhu predstavoval 15 % celkovej spotreby rúr OCTG a produktovodov v rámci Spoločenstva (odôvodnenie 106

napadnutého rozhodnutia). Z podielov, ktoré mali výrobcovia Spoločenstva na trhu, je zjavné, že dohoda o rešpektovaní nemeckého, britského, francúzskeho a talianskeho trhu citeľne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Skutočnosť, že predmetná dohoda ovplyvnila len nízke percento dotknutých výrobkov na svetovom trhu, nie je dôležitá.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- ¹²⁵ Treba skonštatovať, že vyššie zhrnuté žalobné dôvody žalobcu sú skutočne v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku neprípustné, pretože sa týkajú otázky, či porušenie v článku 1 napadnutého rozhodnutia malo merateľný dosah na obchodnú výmenu medzi členskými štátmi.
- ¹²⁶ Uvedenými tvrdeniami, ktoré Mannesmann po prvýkrát uviedol v replike, žalobca nevytýka Komisii nedostatok v odôvodnení napriek svojim tvrdeniam týkajúcim sa tejto otázky v bode 26 repliky, ale poukazuje na to, že sa dopustila právneho omylu alebo omylu pri posúdení jednej z podmienok uplatnenia článku 81 ods. 1 ES. Súdny orgán Spoločenstva nemôže z úradnej povinnosti prihliadať na hmotnoprávne dôvody, keďže nie sú kogentnej povahy, na rozdiel od dôvodov vyplývajúcich z nedostatočného odôvodnenia (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67).
- ¹²⁷ Vo veciach, ktoré boli z dôvodu pojednávania spojené s touto vecou, Súd prvého stupňa zamietol ako nedôvodné porovnateľné tvrdenia prednesené spoločnosťou Mannesmann (rozsudky Súdu prvého stupňa vyhlásené dnes Dalmine/Komisia, T-50/00, Zb. s. II-2395, z časti body 156 a 157, a JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, osobitne body 337 a 367 až 395).

- 128 Pokiaľ ide o argumentáciu týkajúcu sa údajnej neexistencie citeľných obmedzení hospodárskej súťaže, ktorá sa rovnako týka veci samej a nie odôvodnenia, treba skonštatovať, že je prípustná pretože zosilňuje tvrdenia vyjadrené v žalobe, podľa ktorých Komisia po právnej stránke dostatočne nepreukázala, že cieľom alebo účinkom uvedenej dohody v článku 1 napadnutého rozhodnutia bolo obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES.
- 129 Pokiaľ ide o vec samú, treba pripomenúť, že v tejto veci sa Komisia v prvom rade oprela o obmedzujúci cieľ dohody, ktorá je predmetom sankcie v článku 1 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 111 vyššie).
- 130 V tomto ohľade podniky, ktoré uzavreli dohodu predovšetkým s cieľom obmedziť hospodársku súťaž, sa v zásade nemôžu vyhnúť uplatneniu článku 81 ods. 1 ES tvrdením, že ich dohoda nemala merateľný dosah na hospodársku súťaž.
- 131 Cieľom dohody, ktorá je predmetom sankcie v článku 1 napadnutého rozhodnutia, bolo rozdelenie trhu medzi členov Európsko-japonského klubu, existencia tejto dohody mala len vtedy zmysel, ak jej predmetom bolo merateľné obmedzenie hospodárskej súťaže spôsobom, ktorý bol pre tieto podniky obchodne prospešný. Z právneho hľadiska Komisia dostatočne preukázala, že táto dohoda skutočne existovala.
- 132 Argumentácia spoločnosti Mannesmann, podľa ktorého Komisia presne nedefinovala relevantný trh, nie je relevantná. Komisia má povinnosť definovať trh v rozhodnutí prijatom podľa článku 81 ES jedine vtedy, keď bez takejto definície nie je možné stanoviť, či predmetná dohoda môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, a ktorej predmetom alebo následkom je vylúčenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, *European Night Services* a i./

Komisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141, body 93 až 95 a 105). V zásade, ak predmetom samotnej dohody je obmedzenie hospodárskej súťaže na základe „rozdelenia trhu“, tak potom nie je potrebné presne definovať relevantné geografické trhy, pretože súčasná alebo možná hospodárska súťaž na dotknutých územiach bola nevyhnutne obmedzená bez ohľadu na to, či tieto územia tvoria „trhy“ v užšom slova zmysle, alebo nie.

- 133 Aj za predpokladu, že by Mannesmann mohol dokázať, že Komisia v konkrétnom prípade nedostatočne alebo chybné definovala dotknutý trh uvedený článku 1 napadnutého rozhodnutia, táto okolnosť nemá dosah na existenciu tohto porušenia.
- 134 Vyššie zhrnuté žalobné dôvody sa zamietajú, pretože sa vzťahujú na otázku, či predmetom alebo následkom porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia bolo citeľné obmedzovanie hospodárskej súťaže.

O existencii porušenia článku 81 ods. 1 ES uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia

Tvrdenia účastníkov konania

- 135 Mannesmann sa domnieva, že záver Komisie, podľa ktorej sa zmluvy o zásobovaní spoločnosti Corus uzatvorili medzi spoločnosťami Corus a Vallourec, Dalmine a Mannesmann preto, aby sa realizovala spoločná obchodná stratégia, a že na základe týchto zmlúv došlo k porušeniu článku 81 ods. 1 ES, je založený na zjavnom omyle v posúdení.

136 Po prvé, Mannesmann tvrdí, že dôkazy uvedené na podporu záveru o existencii porušenia podľa článku 2 napadnutého rozhodnutia sa výlučne týkajú spoločností Vallourec a Corus (odôvodnenia 78, 91, 110, 146 a 152 napadnutého rozhodnutia). Komisia nijako nepreukázala účasť spoločnosti Mannesmann na uplatňovaní Základných pravidiel uzatvorených v rámci Európsko-japonského klubu. Pretože výhrady Komisie voči spoločnosti Mannesmann sa týkajú výlučne zmlúv uzatvorených medzi spoločnosťou Corus a treťou stranou, Mannesmann sa domnieva, že sa nemohol účinne obhajovať. Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa prijal nasledujúce opatrenia na zabezpečenie priebehu konania:

- nariadil Komisii zaslať Súdu prvého stupňa všetky dokumenty, na ktoré sa odvoláva Corus vo veci T-48/00 a ktoré sa týkajú skutkov zakladajúcich porušenie v článku 2 napadnutého rozhodnutia,
- priznal mu právo na oboznámenie sa s týmito dokumentmi, pokiaľ nie sú tajné, a právo na zaujatie stanoviska k týmto dokumentom prostredníctvom dodatočného vyjadrenia.

137 Komisia odmieta tvrdenia Mannesmanu a potvrdzuje, že účasť žalobcu na porušení uvedenom v článku 2 napadnutého rozhodnutia bolo dostatočne právne preukázané v odôvodneniach 146 až 155 napadnutého rozhodnutia.

138 Po druhé, Mannesmann popiera tvrdenia Komisie, podľa ktorej uzatvorené zmluvy o zásobovaní bezšvíkových rúr so spoločnosťou Corus patria do oblasti zakázaných dohôd. Ak by to bolo tak, Corus by nečakal ďalšie dva roky na uzatvorenie zmluvy so spoločnosťou Mannesmann. V skutočnosti každá zo zmlúv o zásobovaní bola uzatvorená individuálne. Podobnosti medzi týmito zmluvami sa vysvetľujú tým, že Corus ako zmluvná strana každej z týchto zmlúv mal záujem na ich zjednotení.

- 139 Objektívne a legitímne dôvody vysvetľujú uzavretie týchto zmlúv. Rozhodnutie spoločnosti Corus zastaviť výrobu niektorých druhov ocelových rúr pri ponechaní všetkých kapacít na rezanie závitov bezšvíkových rúr bolo úplne odôvodnené. Corus uzavrel zmluvu o zásobovaní so spoločnosťou Vallourec, lebo tento podnik ovládal techniku rezania závitov „VAM“, nevyhnutnú na to, aby mohol vstúpiť na britský trh s rúrami OCTG premium. Mannesmann pripomína, že pokiaľ ide o priemyselné právo na spojovacie potrubia „premium“ VAM, na základe sporného konania sa dostali so spoločnosťou Vallourec do vzájomného sporu, ktorý skončil rozhodnutím v prospech Vallourecu a umožnil mu získať časti trhu na úkor Mannesmannu. Pred stiahnutím sa z britského offshore trhu dal Mannesmann prednosť zameraniu sa na predaj hladkých bezšvíkových rúr, ktoré mohli jeho klienti upraviť závitmi. Navyše Vallourec nemohol úplne uspokojiť požiadavku spoločnosti Corus. V tomto kontexte Mannesmann dodával bezšvíkové rúry spoločnosti Corus.
- 140 Mannesmann pripomína, že predmetné zmluvy o zásobovaní sa týkajú len rúr s priemerom väčším ako päť a pol palca. Podniky usadené v Spoločenstve, ktoré ako jediné boli schopné vyrábať rúry týchto veľkostí, boli Vallourec, Dalmine a Mannesmann. Corus sa obrátil na tieto tri podniky, aby diverzifikoval zdroje zásobovania, a aby sa chránil pred rizikom zvýšenia cien. Komisia nevytýkala tomuto podniku, že sa pokúšal o maximálny zisk z predaja finálnych výrobkov.
- 141 Komisia vyvracia tento výklad. Potvrďuje, že jediným skutočným predmetom dotknutých zmlúv o zásobovaní bolo uplatnenie Základných pravidiel zostavených v rámci Európsko-japonského klubu, ktoré sa zameriavali sa na rešpektovanie domácich trhov (odôvodnenie 146 napadnutého rozhodnutia).
- 142 Zmluvy obnovené v roku 1993 patria do rámca dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž, ktoré sú v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES. Stanovujú rozdelenie zásobovania pre Corus medzi Vallourec, Dalmine a Mannesmann, v pomere 40 %, 30 % a 30 %. Napriek tomu, že dátumy uzatvorenia týchto zmlúv Corusom sú rozdielne,

zakladajú jedno porušenie článku 81 ods. 1 ES. Bez ohľadu na význam ovládania techniky VAM sa Komisia pridrižiava toho, že účasť spoločnosti Mannesmann na dohode obmedzujúcej hospodársku súťaž týkajúcej sa bezšvíkových ocelových rúr je právne dostatočne preukázaná.

- 143 Navyše žiadny legitímny záujem spoločnosti Corus jej neukladal uzatvoriť dotknuté zmluvy. Ponuka bezšvíkových rúr bola nadbytočná, Corus sa nemusel obávať, že bude mať problémy so zásobovaním alebo s vysokými cenami. Pokiaľ ide o tvrdenie, že spoločnosti Corus nemožno vytýkať snahu o maximálny zisk z predaja finálnych výrobkov, Komisia opakuje, že stratégia tohto podniku patrí do rámca zakázaných dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž.
- 144 Po tretie, Mannesmann tvrdí, že zmluvy o zásobovaní spoločnosti Corus nie sú v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES. Žalobca upozorňuje, že dodávky spoločnosti Corus boli značne pod hranicou, pri ktorej Komisia, pokiaľ ide o vertikálne dohody, spravidla zasahuje. Žalobca sa výnimočne odvoláva na nariadenie Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, s. 21), ktoré stanovuje, že len tie zmluvy, ktorými sa nútia kupujúci, aby kúpili viac ako 80 % zo svojich ročných nákupov u toho istého dodávateľa, sa považujú za zmluvy obsahujúce „záväzok nekonkurovania“. Keďže táto hranica nebola dosiahnutá, zmluvy sú zákonné.
- 145 Podľa názoru spoločnosti Mannesmann spôsob, akým sa Corus zásoboval, neobmedzuje hospodársku súťaž. Rozhodnutie spoločnosti Corus priznať každému z troch dodávateľov určitý podiel na svojom ročnom rozsahu nákupov nie je výlučným rozhodnutím a neporušuje hospodársku súťaž. Ponuka bezšvíkových ocelových rúr prevyšovala dopyt a potreby spoločnosti Corus bolo možné predvídať. Za týchto okolností bolo pre Corus rozumnejšie priznať dodávateľom podiel na nákupoch, ako si vyhradiť v zmluvách množstvo žiadaného tovaru.

- 146 Mannesmann dodáva, že ceny predmetných výrobkov boli dohodnuté individuálne, následne na základe vývoja na trhu zmenené revíznym ustanovením. Takéto ustanovenia o stanovení cien sú bežné v dlhodobých zmluvách a odôvodnené kolísavosťou ceny, ktorá je charakteristická pre odvetvie oceľových rúr. Corus sa len obmedzil na to, že zaslal spoločnosti Mannesmann úpravu cien podľa revízneho ustanovenia. Podľa rozhodovacej praxe Komisie sa takáto klauzula nikdy nepovažovala za porušenie článku 81 ods. 1 ES.
- 147 Pokiaľ ide o ostatné ustanovenia v dotknutých zmluvách, Mannesmann tvrdí, že Komisia venuje sankčným ustanoveniam osobitnú pozornosť, pričom tieto nie sú z pohľadu práva Spoločenstva podstatné. Prevaha ponuky nad dopytom umožňovala spoločnosti Corus bezproblémové zásobovanie a vysvetľuje, prečo sa stanovili nízke zmluvné pokuty pre prípad chybného dodania výrobkov.
- 148 Mannesmann vo svojej replike tvrdí, že dve podmienky uvedené v článku 81 ods. 1 ES vzťahujúce sa na citeľnosť ovplyvnenia obchodu v rámci Spoločenstva a obmedzenie hospodárskej súťaže nie sú v konkrétnom prípade splnené. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie 147) vyplýva, že predmetom zmlúv uvedených v článku 2 tohto rozhodnutia bolo obmedzenie prístupu japonských výrobcov na britský trh. Dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž takejto povahy ovplyvňuje obchod medzi Spoločenstvom a Japonskom, ale zostáva bez následkov na obchod medzi členskými štátmi alebo na hospodársku súťaž v rámci spoločného trhu.
- 149 V každom prípade dôsledky dohôd uvedených v článku 2 napadnutého rozhodnutia sú zanedbateľné oproti objemu obchodu medzi Japonskom a Spoločenstvom. Mannesmann v tomto ohľade vytyka Komisii, že dostatočne neanalyzovala relevantný trh. Žalobca podčiarkuje, že britský trh predstavuje približne 2,5 % svetovej spotreby rúr OCTG vrátane bezšvíkových rúr, pričom tieto rúry predstavujú len 16 % z trhu všetkých rúr OCTG (príloha 2 napadnutého rozhodnutia). Údajná

dohoda bola pod hranicou uvedenou v bode 9 oznámenia Komisie 97/C 372/04 týkajúceho sa zanedbateľných dohôd z roku 1997, na ktoré sa článok [81] ods. 1 Zmluvy [ES] nevzťahuje (Ú. v. ES C 372, 1997, s. 13, ďalej len „oznámenie z roku 1997“).

- 150 Komisia popiera tieto nevierohodné tvrdenia. Pripomína, že zmluvy o zásobovaní bez ohľadu na skutočnú spotrebu spoločnosti Corus vyčleňovali pre Vallourec, Dalmine a Mannesmann fixnú časť dodávok oceľových rúr pre Corus. Tieto podniky nemali žiadny záujem na tom, aby sa im konkurovalo v cenách bezšvíkových oceľových rúr, ktoré boli upravené závitmi v Spojenom kráľovstve.
- 151 Po upozornení, že nariadenie č. 2790/1999 sa v konkrétnom prípade neuplatňuje, Komisia upresňuje, že zmluvnú pokutu v zmluvách o zásobovaní posudzovala s cieľom overiť, či význam dodávacích lehôt mohol odôvodniť rozhodnutie spoločnosti Corus zásobovať sa výlučne od podnikov Spoločenstva. Komisia uzavrela, že ustanovenia o lehotách na dodanie tovaru boli vložené do zmlúv len preto, aby vylúčili Japonských výrobcov.
- 152 Komisia poukazuje na neprípustnosť dôvodov uvádzaných spoločnosťou Mannesmann týkajúcich sa neexistencie citeľného obmedzenia hospodárskej súťaže a ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi z toho dôvodu, že boli predložené neskoro. Mannesmann mal namietat' nezákonnosť článku 2 napadnutého rozhodnutia z hľadiska oznámenia z roku 1997, až v štádiu repliky. V oboch prípadoch ide o dva nové dôvody, ktoré sú v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku neprípustné.

- 153 Komisia subsidiárne uvádza, že tieto žalobné dôvody nie sú dôvodné.
- 154 Pokiaľ ide o tvrdenie, že by sa malo uplatniť oznámenie z roku 1997, Komisia upozorňuje, že by bolo potrebné skôr uplatniť oznámenie Komisie z 3. septembra 1986 o zanedbateľných dohodách, na ktoré sa nevzťahuje článok [81] Zmluvy (Ú. v. ES C 231, 1986, s. 2), pretože pri ukladaní pokút sa posudzovalo obdobie od 1990 do 1995. Komisiou uvedená hranica *de minimis* 5 % v oznámení sa nevzťahovala na svetový trh, ale na príslušný geografický trh na území Spoločenstva. V konkrétnom prípade zmluvy o zásobovaní predstavovali 78 % až 84 % zo spotreby britského trhu a 13 % až 24 % zo spotreby trhu Spoločenstva. Obrat dotknutých podnikov široko presahoval hranicu 200 miliónov eur vyjadrenú vo vyššie uvedenom oznámení. Komisia navyše dodáva, že hranica oznámenia z roku 1997, na ktorú sa odvoláva Mannesmann, v konkrétnom prípade nebola zjavne dodržaná.
- 155 Nakoniec Komisia sa domnieva, že prípadné zrušenie článku 2 napadnutého rozhodnutia nebude mať dosah na výšku pokuty, ktorá bola uložená spoločnosti Mannesmann, pretože porušenie uvedené v tomto ustanovení nevedlo k prijatiu žiadnej samostatnej sankcii.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 156 Na úvod treba zdôrazniť, že návrh spoločnosti Mannesmann, aby Komisia predložila dokumenty, ktoré Corus predložil vo veci T-48/00, je bezpredmetná, pretože sedem vecí týkajúcich sa zákonnosti napadnutého rozhodnutia vrátane tejto veci a veci T-48/00, boli spojené na spoločné pojednávanie, pričom každý žalobca mal možnosť sa oboznámiť v kancelárii Tajomníka Súdu prvého stupňa s vyjadreniami a prílohami

predloženými v ostatných veciach s výnimkou dôverných dokumentov. Rovnako Mannesmann mal prístup k všetkým predmetným dokumentom a pokiaľ si to želal, mohol sa vyjadriť k ich obsahu na pojednávaní. Právo na dodatočný návrh na predloženie nového vyjadrenia sa za týchto podmienok nepriznáva.

157 Predmet a účinok troch zmlúv o zásobovaní opísala Komisia v odôvodnení 111 takto:

„Predmetom týchto zmlúv bolo zásobovanie hladkými rúrami ‚lídrovi‘ na trhu s OCTG v Severnom mori pričom ich cieľom bolo udržať domáceho výrobcu v Spojenom kráľovstve tak, aby sa dodržali [Základné pravidlá] v rámci Európsko-japonského klubu. Hlavným predmetom a účinkom týchto zmlúv bolo rozdelenie potrieb ich konkurenta [spoločnosti Corus] (od roku 1994 spoločnosti Vallourec) medzi [Mannesmann], Vallourec a Dalmine. Podľa týchto zmlúv nákupné ceny hladkých rúr záviseli od cien závitových rúr a rúrok [spoločnosti Corus]. Tieto zmluvy obsahovali tiež obmedzenie slobody zásobovania [spoločnosti Corus] (od februára 1994 spoločnosti Vallourec) a nútili ich, aby oznamovali svojim konkurentom skutočné predajné ceny a predané množstvo. Na druhej strane [Mannesmann], Vallourec (do februára 1994) a Dalmine sa zaviazali dodať konkurentovi ([spoločnosti Corus], od marca 1994 spoločnosti Vallourec) vopred neznáme množstvo výrobkov.“

158 Znenia zmlúv o zásobovaní predložené Súdu prvého stupňa, najmä tie medzi spoločnosťami Mannesmann a Corus z 9. augusta 1993, v podstate potvrdzujú skutočnosti uvedené v odôvodnení 111, ako aj v odôvodneniach 78 až 82 a 153 napadnutého rozhodnutia. Z celkového pohľadu tieto zmluvy od 9. augusta 1993 rozdeľujú potreby spoločnosti Corus medzi troch európskych výrobcov (40 % pre Vallourec, 30 % pre Dalmine a 30 % pre Mannesmann). Navyše každá z týchto zmlúv stanovuje, že ceny, ktoré má Corus uhrádzať za hladké rúry, sa určí podľa matematického vzorca, ktorý berie do úvahy cenu získanú spoločnosťou Corus za závitové rúry.

- 159 Z týchto konštatovaní vyplýva, že predmetom a/alebo prinajmenšom účinkom zmlúv o zásobovaní bolo nahradiť riziko z konkurencie za dohodnuté rozdelenie zisku z predaja závitových rúr na britskom trhu, pokiaľ ide o štyroch európskych výrobcov (pozri analogicky, pokiaľ ide o zosúladené postupy, rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 3150).
- 160 Každou z týchto zmlúv o zásobovaní pripútala spoločnosť Corus svojich troch konkurentov v rámci Spoločenstva takým spôsobom, že ich skutočná konkurencia, rovnako aj perspektíva takejto konkurencie sa na jej trhu stratila za tú cenu, že obetovala svoju slobodu pri zásobovaní. Ak by predaj závitových rúr spoločnosti Corus mal klesnúť, tak predaj hladkých rúr týchto troch konkurentov sa mal znížiť. Na druhej strane zisk realizovaný z predaja hladkých rúr, na ktorý sa traja dodávatelia zaviazali, by sa v prípade zníženia ceny získanej spoločnosťou Corus za závitové rúry znížil, ba dokonca sa mohol zmeniť na stratu. Za týchto podmienok by bolo nepochopiteľné, keby sa títo traja výrobcovia pokúšali priniesť spoločnosti Corus na britský trh závitových rúr skutočnú konkurenciu, najmä pokiaľ ide o cenu (pozri odôvodnenie 153 napadnutého rozhodnutia).
- 161 Naopak, každý z troch konkurentov v Spoločenstve spoločnosti Corus si tým, že súhlasil s uzavretím takýchto zmlúv, zabezpečil nepriamu účasť na domácom trhu a rovnako aj z toho vyplývajúcu časť na zisku. Na získanie týchto výhod sa tieto podniky v skutočnosti vzdali možnosti predávať závitové rúry na trhu Spojeného kráľovstva a prinajmenšom odo dňa podpísania tretej zmluvy 9. augusta 1993, ktorá určila zostávajúcich 30 % pre Mannesmann, aj možnosti dodávať vo väčšom množstve, než aké sa každému z nich vopred priznalo, hladké rúry nakúpené spoločnosťou Corus.
- 162 Navyše konkurenti spoločnosti Corus súhlasili s čestným, no z obchodného hľadiska nezvyčajným záväzkom dodať spoločnosti Corus množstvo rúr, ktoré nebolo vopred

určené a záviselo od predaja závitových rúr, ktoré realizoval. Táto povinnosť posilnila nezákonnú vzájomnú závislosť medzi týmito výrobcami a spoločnosťou Corus, pretože títo výrobcovia ako nevyhnutní dodávatelia záviseli od obchodnej politiky, ktorú viedla spoločnosť Corus.

- 163 Je zrejmé, že ak by zmluvy o zásobovaní neexistovali, traja európski výrobcovia iní než spoločnosť Corus by mali, nebyť Základných pravidiel, skutočný alebo aspoň potenciálny obchodný záujem na súťaži so spoločnosťou Corus na trhu oceľových rúr v Spojenom kráľovstve a na súťaži medzi sebou v zásobovaní spoločnosti Corus hladkými rúrami.
- 164 Navyše, všetky zmluvy boli uzavreté na počiatočnú dobu piatich rokov. Táto relatívne dlhá doba potvrdzuje a posilňuje povahu týchto zmlúv, ktorá je v rozpore s hospodárskou súťažou, osobitne preto, lebo Mannesmann a ďalší dvaja dodávatelia spoločnosti Corus sa v skutočnosti vzdali možnosti priamo využiť prípadný rast na trhu závitových rúr v Spojenom kráľovstve počas tohto obdobia.
- 165 Pokiaľ ide o osobitné tvrdenie spoločnosti Mannesmann, podľa ktorého zmluvné vyjadrenie ceny je jednoducho ustanovením o pohyblivej cene, treba podčiarknuť, že Komisia kvalifikovala toto ustanovenie ako v rozpore s hospodárskou súťažou, pretože pokiaľ ide o týchto troch dodávateľov, voči každému z nich rovnakým spôsobom určuje cenu, ktorú im Corus platí za hladké rúry, v závislosti od ceny, za ktorú predal závitové rúry. Aj za predpokladu, že na cenách za dodávku hladkých rúr sa spočiatku Corus naozaj nezávisle dohodol s každým zo svojich dodávateľov, treba len skonštatovať, že existujúci vzťah obchodnej sily medzi spoločnosťou Corus a každým jeho dodávateľom odrážajúci sa v týchto cenách bol nemenný a každá možnosť hospodárskej súťaže v cenách hladkých rúr nakúpených spoločnosťou Corus bola eliminovaná. Výber ceny závitových rúr predávaných spoločnosťou

Corus ako indícia nie je neutrálny a podstatne odlišuje dotknuté vyjadrenie od zvyčajného ustanovenia o pohyblivých cenách. Ako bolo uvedené v bode 160 vyššie, tento výber mal za následok to, že traja dodávatelia, ktorí sami rovnako vyrábali závitové rúry, stratili obchodný záujem hospodársky súťažiť so spoločnosťou Corus v cenách na trhu Spojeného kráľovstva.

- 166 Navyše, ako podčiarkuje Komisia, stanovenie cenového vzorca pre hladké rúry, uvedené vo všetkých troch zmluvách o zásobovaní, zahŕňalo nezákonnú výmenu obchodných informácií (pozri odôvodnenie 153 napadnutého rozhodnutia, rovnako pozri odôvodnenie 111 tohto rozhodnutia), ktoré pod hrozbou porušenia nezávislosti obchodnej politiky konkurenčných podnikov musia zostať dôverné (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. s. II-347, bod 403, a British Steel/Komisia, T-151/94, Zb. s. II-629, body 383 a nasl.).
- 167 Tvrdenie spoločnosti Mannesmann, podľa ktorého dôverné informácie týkajúce sa množstva rúr predávaných spoločnosťou Corus a cien, ktoré spoločnosti Corus platili jeho klienti, mu neboli prezradené, ho za okolností daného prípadu nezbavuje viny.
- 168 Pokiaľ ide o množstvo závitových rúr predaných spoločnosťou Corus, treba skonštatovať, že dodávatelia vrátane spoločnosti Mannesmann si ho mohli ľahko vypočítať, keďže každý z nich v zásade dodával pevne stanovené percento jeho potrieb.
- 169 Na druhej strane je pravdou, ako to uvádza Mannesmann, že Corus neoznamoval svojim zmluvným partnerom získanú sumu ako takú za závitové rúry. V dôsledku toho tvrdenie v odôvodnení 111 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého zmluvy o zásobovaní „nútili [Corus] oznamovať svojim konkurentom predajné ceny“, v tomto ohľade zveličuje rozsah zmluvnej povinnosti. Komisia napriek tomu

v odôvodnení 153 napadnutého rozhodnutia a pred Súdom prvého stupňa správne podčiarkuje, že tieto ceny boli v matematickom vzťahu so zaplatenou cenou za hladké rúry, keďže traja dotknutí dodávatelia dostávali presné údaje o smere, čase a výške každej fluktuácie cien závitových rúr predávaných spoločnosťou Corus.

170 Treba len skonštatovať, že nielen oznámenie týchto informácií konkurentom porušuje článok 81 ods. 1 ES, ale navyše povaha tohto porušenia je v podstate tá istá, ako keby išlo o samotné ceny závitových rúr alebo o informácie týkajúce sa ich fluktuácie, ktoré sú predmetom tohto oznámenia. Za týchto podmienok v širšom kontexte porušenia uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia treba uvedenú nepresnosť v predchádzajúcom bode považovať za nepodstatnú a v tomto dôsledku nemajúcu žiadny následok na konštatovanie existencie tohto porušenia.

171 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Mannesmann, ktoré je založené na nariadení č. 2790/1999, treba najprv pripomenúť, že toto nariadenie sa neuplatňuje v tomto prípade, pretože napadnuté rozhodnutie bolo prijaté 8. decembra 1999 a jeho článok 2 sa vzťahuje, pokiaľ ide o Mannesmann, na obdobie od roku 1993 do roku 1997, teda na obdobie, ktoré predchádzalo 1. júnu 2000, vstupu do platnosti príslušných ustanovení nariadenia č. 2790/1999.

172 Navyše, ak by sa toto nariadenie napriek tomu mohlo v konkrétnom prípade uplatniť, pokiaľ ide o zaujatie postoja Komisie z decembra 1999 vo vzťahu k zanedbateľným vplyvom vertikálnych dohôd na hospodársku súťaž, treba podčiarknuť, že toto nariadenie vykonáva článok 81 ods. 3 ES. Z článku 4 nariadenia č. 17 vyplýva, že dohody medzi podnikmi môžu požívať individuálnu výnimku podľa tohto ustanovenia, iba ak boli s týmto cieľom oznámené Komisii, k čomu v uvedenom prípade nedošlo.

- 173 Z predchádzajúceho vyplýva, že zákonnosť dotknutých zmlúv môže byť posúdená len z hľadiska článku 81 ods. 1 ES. Aj za predpokladu, že okolnosť, podľa ktorej tieto zmluvy splnili materiálne podmienky článku 81 ods. 3 ES, ktoré riadia pridelenie výnimiek, je preukázaná vo svetle politiky Komisie rovnako, ako to vyplýva z jej nariadenia č. 2790/1999, táto nemá v konkrétnom prípade význam. V opačnom prípade prijatie tohto nariadenia z decembra 1999 potvrdzuje, že podľa Komisie takéto zmluvy v zásade porušujú článok 81 ods. 1 ES, keďže je potrebné uplatniť článok 81 ods. 3 ES. V dôsledku toho tvrdenie spoločnosti Mannesmann založené na nariadení č. 2790/1999 sa zamietá.
- 174 Navyše treba skonštatovať, že k uvedenému porušeniu v článku 2 napadnutého nariadenia došlo na základe obmedzení hospodárskej súťaže, ktoré sa nachádzajú v samotných zmluvách o zásobovaní, vyššie uvedené úvahy ich dostatočne preukazujú.
- 175 V skutočnosti nech je reálny stupeň zosúladeného konania medzi štyrmi európskymi výrobcami akýkoľvek, treba len skonštatovať, že každý z nich uzavrel jednu zo zmlúv o zásobovaní, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž a porušujú článok 81 ods. 1 ES stanovené v článku 2 napadnutého rozhodnutia. Kým článok 2 ods. 1 napadnutého rozhodnutia uvádza, že zmluvy o zásobovaní boli uzatvorené „v zmysle porušenia uvedeného v článku 1“, odôvodnenie 111 objasňuje, že je pravdou, že samotná skutočnosť uzavretia týchto dohôd zakladá porušenie uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia.
- 176 Aj keby spoločnosť Mannesmann úspešne preukázala, že uzavretie zmluvy o zásobovaní so spoločnosťou Corus bolo objektívne v súlade s jej obchodnými záujmami, táto skutočnosť by nezmenila názor Komisie, že táto zmluva bola protiprávna. Konanie porušujúce pravidlá hospodárskej súťaže sú totiž často v individuálnom obchodnom záujme podnikov, hoci len na krátky čas.

- 177 Vo svetle týchto skutočností, nie je nevyhnutné rozhodnúť spor medzi účastníkmi konania, pokiaľ ide o zmysel sankcie stanovenej zmluvami v prípade nedodania tovaru, teda jednoduché zníženie zodpovedajúce účasti dotknutého dodávateľa, pretože cieľom uvedeného tvrdenia spoločnosti Mannesmann je preukázanie, že bolo obchodne logické z pohľadu spoločnosti Corus uzavrieť tri zmluvy o zásobovaní. Z rovnakého dôvodu je bez významu tvrdenie, že Vallourec, Dalmine a Mannesmann boli jedinými podnikmi usadenými v Spoločenstve, ktoré boli schopné vyrábať rúry uvedeného rozmeru.
- 178 Rovnako sú bez významu tvrdenia spoločnosti Mannesmann, ktoré sa vzťahujú hlavne na jeho obchodné záujmy vedúce k uzavretiu zmluvy o zásobovaní hladkých rúr so spoločnosťou Corus o obchodnej sile spoločnosti Vallourec na trhu so závitovými rúrami, ktorá vyplýva z jeho patentu na spojovacie rúry premium „VAM“. Tieto tvrdenia by do istej miery mohli zrelatívniť tvrdenia Komisie o odstránení skutočnej konkurencie zo strany spoločnosti Mannesmann na britskom trhu, ale nemôžu vyvrátiť podstatné tvrdenie, podľa ktorého zmluvné strany zmluvy o zásobovaní nahradili na britskom trhu s hladkými a závitovými rúrami riziko hospodárskej súťaže za spoluprácu, teda obchodnú istotu.
- 179 Existencia porušenia v článku 2 napadnutého rozhodnutia bola právne dostatočne preukázaná, nie je viac nevyhnutne potrebné preskúmať odôvodnenie Komisie, pokiaľ ide zosúladené konanie štyroch európskych výrobcov (bod 171 vyššie). Jednoducho v tomto smere osobitne nie je potrebné analyzovať všetky tvrdenia predložené spoločnosťou Mannesmann vzhľadom na zväzok nepriamych dôkazov iných než zmluvy o zásobovaní, na ktoré sa Komisia pri preukazovaní existencie zosúladeného konania odvolávala.
- 180 Napriek tomu je potrebné preskúmať stupeň zosúladeného konania, ktorý existoval medzi štyrmi výrobcami v rámci Spoločenstva, pokiaľ ide o porušenie uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia, pretože pri skúmaní niektorých ďalších predložených žalobných dôvodov je v danom prípade relevantný.

- 181 Je potrebné zdôrazniť, že správanie, ktoré je súčasťou všeobecného plánu a ktoré sleduje spoločný cieľ, sa môže považovať za jednu dohodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 4027). V skutočnosti Komisia preukázala, že ak sa podnik zúčastnil na dohodách obmedzujúcich hospodársku súťaž, vedel alebo musel nevyhnutne vedieť, že sa zúčastňuje jednej dohody a že jeho účasť na dohodách obmedzujúcich hospodársku súťaž môže znamenať prístupenie na túto dohodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, body 4068 a 4109).
- 182 V tomto ohľade je zvlášť dôležitý dokument „Úvahy zmluvy VAM“ z 23. marca 1990. Pod názvom „Scenár II“ pán Verluca, riaditeľ spoločnosti Vallourec, v ňom označil možnosť „získať od Japoncov, aby nezasahovali na trh UK a aby sa problém vyriešil medzi Európanmi“. Pán Verluca pokračuje: „v tomto prípade sa hladké rúry skutočne rozdelia medzi [Mannesmann], [Vallourec] a Dalmine“. V nasledujúcom bode uvádza, že „pravdepodobne budeme mať záujem spojiť predaj od spoločnosti [Vallourec] s cenou a množstvom VAM predávaného spoločnosťou [Corus]“.
- 183 Keďže tento posledný návrh odráža s presnosťou podstatný pojem zmluvy uzavretej medzi spoločnosťami Vallourec a Corus šesťnásť mesiacov neskôr, bolo zrejmé, že túto stratégiu si spoločnosťou Vallourec skutočne osvojila a že uvedená zmluva bola podpísaná s cieľom, aby sa uplatnila.
- 184 Navyše skutočnosť, že prakticky zhodnú zmluvu uzavrela spoločnosť Corus s každým európskym členom Európsko-japonského klubu, osobitne so spoločnosťou Dalmine a neskôr so spoločnosťou Mannesmann, takže potreby spoločnosti Corus, pokiaľ ide o hladké rúry, boli skutočne rozdelené medzi troch ďalších členov Európsko-japonského klubu od augusta roku 1993, presne tak, ako to pán Verluca predvídal, potvrdzuje, že tieto tri zmluvy museli byť uzavreté s cieľom sledovať spoločnú stratégiu navrhovanú v rámci ich zosúladeného konania v uvedenom klube.

185 Tento záver bol podporený dôkazmi, na ktoré poukázala Komisia v napadnutom rozhodnutí, najmä v odôvodnení 91, ktorého znenie je:

„Spoločnosť [Corus] 21. januára 1993 zaslala spoločnosti Vallourec (a pravdepodobne aj spoločnostiam [Mannesmann] a Dalmine) náčrt návrhu zmluvy o reštrukturalizácii odvetvia s bezšvíkovými rúrami, o ktorom sa rokovalo počas schôdze v Heathrow 29. januára 1993 medzi spoločnosťami Mannesmann/Vallourec/Dalmine/[Corus] (strana 4628 [spisu Komisie, prvá strana dokumentu pod názvom ‚Náčrt návrhu zmluvy o reštrukturalizácii týkajúcej sa bezšvíkových rúr‘]). V tomto dokumente sa uvádza: „Spoločnosť [Corus] naznačila svoj zámer stiahnuť sa z výroby bezšvíkových rúr. Má záujem urobiť to usporiadane a kontrolovane, aby sa predišlo prerušeniu dodávok pre jej klientov a aby pomohla výrobcovi, ktorí získajú tento sektor, udržať si objednávky... Počas posledných šiestich mesiacov prebehli rozhovory medzi spoločnosťou [Corus] a ostatnými výrobcami, ktorí sa zaujímali o nadobudnutie aktív spoločnosti [Corus], a [Corus] sa domnieval, že existuje súhlas s akčnou líniou opísanou v tomto dokumente“. Jeden z návrhov spočíval v prenesení aktív OCTG [rúry a rúrky] na spoločnosť Vallourec pri zachovaní zmlúv o zásobovaní hladkých rúr medzi spoločnosťami [Corus] a Vallourec, [Mannesmann] a Dalmine so zachovaním tých istých podielov. V rovnaký deň sa konalo stretnutie medzi spoločnosťami [Mannesmann] a [Corus], počas ktorého spoločnosť [Mannesmann] „súhlasila, aby sa spoločnosť Vallourec stala prvou, pokiaľ ide o získanie sektora OCTG“ (strana 4626 [spisu Komisie, ktorá je jednou stranou faxu zaslanou 22. januára 1993 pánom Davisom zo spoločnosti Corus pánovi Patrierovi zo spoločnosti Vallourec]). Dokument spoločnosti Dalmine pod názvom „Systém bezšvíkových oceľových rúr v Európe a evolúcia trhu“ („Seamless steel tube system in Europe and market evolution“) a ktorého znenie sa uvádza na strane 2051 spisu Komisie (strana 2053 [spisu Komisie]), z mája a augusta 1993 uvádza, že riešenie problému spoločnosti [Corus] možno nájsť len v európskom kontexte; skutočnosť, že Vallourec nadobudla závody spoločnosti [Corus] bola tiež akceptovaná zo strany spoločnosti Dalmine.“

186 Okrem iného treba poznamenať, že vo svojom vyhlásení pod názvom „Strategické úvahy“, citovanom v odôvodnení 80 napadnutého rozhodnutia, spoločnosť Vallourec predpokladala, že spoločnosti Dalmine a Mannesmann s ňou zosúladia postupy pri

doďavání hladkých rúr pre spoločnosť Corus. Navyše v odôvodnení 59 napadnutého rozhodnutia sa Komisia odvoláva na dokument „g) Japonci“, osobitne na kalendár, ktorý sa nachádza na štvrtej strane tohto dokumentu (strana 4912 spisu Komisie), na zdôraznenie toho, že európski výrobcovia sa budú schádzať na prípravných schôdzach pred stretnutiami s japonskými výrobcami, aby koordinovali ich pozície a predkladali spoločné návrhy v Európsko-japonskom klube.

- 187 Z vyššie uvedených listinných dôkazov, na ktoré sa Komisia v napadnutom rozhodnutí odvoláva, vyplýva, že štyria výrobcovia v rámci Spoločenstva sa skutočne stretli aspoň roku 1993, aby koordinovali svoj postoj v rámci Európsko-japonského klubu pred medzikontinentálnymi stretnutiami tohto klubu. Rovnako je dokázané, že zatvorenie podniku závitovania spoločnosti Corus v Clydesdale a jej prebratie spoločnosťou Vallourec, ako aj dodávky hladkých rúr tohto podniku spoločnosťami Dalmine a Mannesmann boli predmetom diskusií na týchto stretnutiach. Je preto nepravdepodobné, že spoločnosť Mannesmann nepoznala obsah stratégie vypracovanej spoločnosťou Vallourec a skutočnosť, že zmluva o zásobovaní so spoločnosťou Corus je súčasťou širšej dohody, ktorá je v rozpore s hospodárskou súťažou a ktorá ovplyvňuje trh tak s rúrkami OCTG štandard, ako aj s hladkými rúrami.
- 188 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Mannesmann, podľa ktorej bola tretia zmluva o zásobovaní medzi spoločnosťami Corus a Mannesmann uzavretá oveľa neskôr ako dve ďalšie, takže Komisia z nich nemohla vydedukovať existenciu jedného porušenia zahŕňajúceho štyroch európskych výrobcov, je potrebné poznamenať, že neexistencia zmluvy o zásobovaní medzi spoločnosťami Mannesmann a Corus pred rokom 1993 nemôže vyvrátiť názor Komisie. Kým stratégia rozdelenia dodávok hladkých rúr sa realizovala do chvíle, keď spoločnosť Corus mala troch dodávateľov, podpis týchto dvoch zmlúv predstavoval čiastočnú realizáciu tohto projektu s očakávaním jeho úplnej realizácie.
- 189 Okrem toho, ako to Komisia poznamenala pred Súdom prvého stupňa, odkaz v dokumente pod názvom „Náčrt návrhu zmluvy o reštrukturalizácii týkajúcej sa bezšvíkových rúr a rúrok“ z 21. januára 1993 na skutočnosť, že spoločnosť Mannesmann už dodávala hladké rúry spoločnosti Corus, je ťažko zlučiteľný

s tvrdením spoločnosti Mannesmann, že zmluvy o zásobovaní medzi spoločnosťami Corus a Mannesmann boli podpísané v auguste 1993, čím sa potvrdzuje analýza Komisie. V skutočnosti Komisia z čistej opatrnosti uviedla, že spoločnosť Mannesmann sa dopustila porušenia uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia iba od 9. augusta 1993, pretože podpísanie zmluvy o zásobovaní v tento deň so spoločnosťou Corus bolo určitým dôkazom jej účasti na porušení, z vyššie uvedeného odkazu teda vyplýva, že v skutočnosti sa spoločnosť Mannesmann zaviazala dodávať hladké rúry spoločnosti Corus od januára 1993.

190 Z dôkazov, o ktoré sa v napadnutom rozhodnutí Komisia opiera, tak vyplýva, že spoločnosť Vallourec vytvorila stratégiu ochrany trhu Spojeného kráľovstva a uzavrela zmluvu o zásobovaní so spoločnosťou Corus, ktorá určitým spôsobom nahradila prvé štádium v realizovaní tejto stratégie. Potom sa spoločnosti Dalmine a Mannesmann k nej pripojili, čo je potvrdené faktom, že obidva tieto podniky uzavreli zmluvu o zásobovaní so spoločnosťou Corus.

191 Pokiaľ ide tvrdenia o chýbajúcom citeľnom ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi, v súlade s tvrdením Komisie ich treba považovať v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku za neprípustné.

192 Uvedenými tvrdeniami, ktoré Mannesmann po prvýkrát uviedol v replike, žalobca vytýka Komisii právny omyl alebo omyl v posúdení jednej z podmienok uplatnenia článku 81 ods. 1 ES. Sudca Spoločenstva nemôže z úradnej povinnosti prihliadať na hmotnoprávne dôvody, keďže nie sú kogentnej povahy.

193 Pre každý prípad treba zdôrazniť, že Súd prvého stupňa odmietol ako nedôvodné tvrdenia porovnateľné s tými, ktoré uviedol Mannesmann vo veciach, ktoré boli spojené s touto vecou na účely pojednávania (rozsudky Dalmine/Komisia, už

citovaný v bode 127 vyššie, osobitne body 156 a 157, a JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, osobitne body 367 až 374 a 386 až 395).

- 194 Pokiaľ ide o argumentáciu, že účinky porušujúce hospodársku súťaž vyplývajúce zo zmluvy medzi spoločnosťami Mannesmann a Corus boli bezvýznamné, treba ju považovať za prípustnú, pretože predstavuje rozvinutie už v žalobe uvedených tvrdení, podľa ktorých Komisia právne dostatočne nepreukázala, že cieľom alebo účinkom zmluvy o zásobovaní sankcionovaných článkom 2 napadnutého rozhodnutia bolo obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ES.
- 195 Pokiaľ ide o vec samú, v danom prípade treba pripomenúť, že Komisia sa oprela nielen o účinky, ale rovnako aj o obmedzujúce ciele dohody sankcionovanej v článku 2 napadnutého rozhodnutia (pozri odôvodnenie 111 napadnutého rozhodnutia a tiež odôvodnenie 157 a nasl. vyššie).
- 196 V tomto ohľade podniky, ktoré uzavreli dohodu predovšetkým s cieľom obmedziť hospodársku súťaž, sa v zásade nemôžu vyhnúť uplatneniu článku 81 ods. 1 ES tvrdením, že ich dohoda nemala merateľný vplyv na hospodársku súťaž (pozri bod 130 vyššie).
- 197 V skutočnosti zmluvy sankcionované v článku 2 napadnutého rozhodnutia boli uzatvorené, ako je to posúdené v bodoch 179 a nasl., najmä preto, aby sa medzi európskych konkurentov, ktorí boli tiež členmi Európsko-japonského klubu, rozdelili dodávky hladkých rúr Corusu, ktorý bol „hlavným dodávateľom“ („lídrom“, pozri odôvodnenie 111 napadnutého rozhodnutia) na trhu Spojeného kráľovstva. Tieto zmluvy okrem iného stanovovali, že Corus bude nezákonne oznamovať

obchodné informácie. Takisto ich cieľ rovnako obsahoval značné obmedzenia hospodárskej súťaže na trhu Spojeného kráľovstva, ktoré bolo iným trhom, s ohľadom na existenciu porušenia konštatovaného v článku 1 napadnutého rozhodnutia (rozsudok Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 127 vyššie, body 267 a 268), bez ohľadu na ich možný dôsledok.

198 V dôsledku toho sa vyššie zhrnuté žalobné dôvody zamietajú, pretože sa vzťahujú na otázku, či porušenie uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia spĺňa kritériá viažuce sa na existenciu cieľa a účinkov, ktoré citelne obmedzujú hospodársku súťaž.

199 Okrem toho argumentáciu spoločnosti Mannesmann založenú na oznámení z roku 1997 treba považovať za prípustnú napriek skutočnosti, že táto argumentácia bola po prvý krát spomenutá v replike. V skutočnosti Mannesmann poukazuje na toto oznámenie, aby podporil svoje tvrdenie, ktoré už uviedol v žalobe, podľa ktorého zmluvy o zásobovaní neboli dohodami smerujúcimi proti hospodárskej súťaži, ktoré by porušovali článok 81 ods. 1 ES.

200 Pokiaľ ide o vec samú treba najprv zdôrazniť, že oznámenie z roku 1997 sa v danej veci z hľadiska časovej pôsobnosti uplatňuje, keďže napadnuté rozhodnutie bolo prijaté v roku 1999. Týmto oznámením z roku 1997 Komisia v uvedenom čase zaujala postoj k dohodám, ktoré sa musia považovať za dohody porušujúce článok 81 ods. 1 ES. Osobitne treba pripomenúť, že oznámenie z roku 1997 určuje hranicu v percentuálnom vyjadrení, takže na rozdiel od predchádzajúcich oznámení, ktoré určovali hranicu v absolútnej hodnote, toto oznámenie odráža vývoj politiky a/alebo hodnotenia Komisie a nie len jednoduché zohľadnenie inflácie. Za týchto podmienok na posúdenie napadnutého rozhodnutia je podstatným oznámenie z roku 1997 a nie z roku 1986 napriek skutočnosti, že zmluvy boli podpísané v roku 1991 a 1993.

- 201 Treba usúdiť, že pokiaľ ide o platnosť zmlúv o zásobovaní, v danom prípade sa na oznámenie z roku 1997 nemožno odvolávať, pretože tieto zmluvy prispeli k realizácii širšej dohody, ktorá je v rozpore s hospodárskou súťažou, týkajúcej sa závitových rúr, ktoré uvedené oznámenie pojmovo nepokrýva (pozri body 179 a nasl. vyššie). V skutočnosti cieľ a účinok týchto zmlúv, ktoré sú v rozpore s hospodárskou súťažou, presahujú z časti tie ciele a účinky, ktoré priamo vyplývajú z ich ustanovení, takže pri mechanickom uplatnení oznámenia z roku 1997 na samotné zmluvy sa primerane neberie do úvahy ich dosah na predmetný trh.
- 202 V každom prípade čísla uvedené spoločnosťou Mannesmann, ktorými preukazuje, že podiel dotknutých podnikov na trhu je nižší ako hranica v oznámení z roku 1997, sa vzťahujú na svetový trh s rúrami OCTG. Oznámenie z roku 1997 však upresňuje, že sú to „podieľy na trhu všetkých zúčastnených podnikov“, ktoré nemôžu presiahnuť príslušnú hranicu „na žiadnom z predmetných trhov“.
- 203 V tomto ohľade definícia nachádzajúca sa v odôvodnení 35 napadnutého rozhodnutia zachytáva geografický „svetový“ trh bezšvíkových rúr OCTG, táto definícia sa musí vykladať vo svetle podrobného opisu rôznych častí zmlúv uzavretých v rámci Európsko-japonského klubu, najmä Základných pravidiel. V skutočnosti z napadnutého rozhodnutia ako celku, osobitne z odôvodnení 53 až 77, je zrejmé, že správanie japonských a európskych výrobcov na ich domácich trhoch alebo v niektorých prípadoch, na trhoch určitých častí sveta, bolo určované na základe osobitných pravidiel, ktoré sa menili z jedného trhu na iný a ktoré boli výsledkom obchodných rokovaní v rámci Európsko-japonského klubu.
- 204 Za týchto podmienok podrobný opis existujúcej situácie v napadnutom rozhodnutí na každom trhu vytvára ozajstnú analýzu dotknutých geografických trhov. Odôvodnenie 35 napadnutého rozhodnutia treba vykladať tak, že obsahuje definíciu geografického trhu s bezšvíkovými rúrami OCTG, ktorý by mal normálne existovať, zoberúc do úvahy čisto objektívne obchodné a hospodárske hodnotenie, odhliadnuc od nezákonných zmlúv, ktorých cieľom alebo účinkom je umelé rozdelenie tohto trhu.

205 Rovnako treba odmietnuť ako nepodstatné tvrdenie spoločnosti Mannesmann týkajúce sa zníženého percentuálneho podielu na predaji realizovanom spoločnosťou Corus a ňou na svetovom trhu s rúrami OCTG. Aj za predpokladu, že by sa malo uplatniť oznámenie z roku 1997, do úvahy treba zobrať podiely na britskom trhu alebo prinajmenšom trhu Spoločenstva. Z napadnutého rozhodnutia, najmä z čísel uvedených v odôvodnení 68 a 113 vyplýva, že podiely samotného podniku Corus, ktorý bol zmluvnou stranou každej zmluvy o zásobovaní, na britskom a trhu Spoločenstva boli oveľa vyššie ako určené hranice v oznámení z roku 1997, buď hranica 10 % na trhu, ktorá sa aplikuje na vertikálne dohody, alebo hranica 5 % aplikujúca sa na horizontálne dohody. Z toho je zrejmé, že predmetné zmluvy nie sú zanedbateľnými zmluvami v zmysle uvedeného oznámenia z roku 1997

206 Vzhľadom k vyššie uvedenému je potrebné dospieť k záveru, že Komisia v napadnutom rozhodnutí správne zhodnotila, že zmluvy o zásobovaní zakladajú porušenie uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia, a po právnej stránke dostatočne preukázala ich existenciu. Rovnako je treba zdôrazniť, že dodatočné dôkazy uvedené Komisiou potvrdzujú správnosť jej tvrdenia, podľa ktorého tieto zmluvy patria do širšej spoločnej európskej politiky týkajúcej sa rúrok OCTG štandard.

O návrhu na zníženie výšky pokuty

O pravidlách určujúcich výpočet pokuty

Tvrdenia účastníkov konania

207 Na úvod Mannesmann vytyka Komisii, že nesprávne uplatnila pravidlá o určení výšky pokút, osobitne Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO (Ú. v. ES C 9,

1998, s. 3, ďalej len „usmernenia o stanovení pokút“) a oznámenie o spolupráci. V tomto ohľade sa Mannesmann rovnako odvoláva na predchádzajúcu rozhodujúcu prax Komisie, ktorá vytvorila legitímnu dôveru vo vzťahu k metóde stanovenia a úrovni pokút ukladaných Komisiou.

208 Vo svojej replike žalobca dodáva, že napadnuté rozhodnutie sa výslovne neodvoláva na vyššie uvedené usmernenia, a preto nie je v súlade s požiadavkou na odôvodnenie vyplývajúcou z článku 253 ES. V skutočnosti podľa spoločnosti Mannesmann, ak sa uvedené usmernenia neuplatnili v danom prípade, Komisia mala postupovať v súlade so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou a určiť výšku pokuty podľa obratu, ktorý realizoval Mannesmann na príslušnom trhu. Komisia sa nemôže odchýliť od tejto predchádzajúcej praxe bez zreteľného formulovania dôvodov tohto odchýlenia v tomto rozhodnutí. Okrem toho, ak by sa malo preukázať, že Komisia implicitne uplatnila usmernenia o stanovení pokút, tak Mannesmann sa domnieva, že článok 253 ES sa v každom prípade nerešpektoval. V skutočnosti v takom prípade Komisia bola povinná v rozhodnutí poukázať na zistené skutočnosti na určenie výšky pokuty (rozsudok Cement, už citovaný v bode 42 vyššie, body 4725 a nasl., rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Mayr-Melnhof/Komisia, T-347/94, Zb. s. II-1751, bod 283).

209 Komisia uvádza, že žalobca predniesol po prvýkrát v replike tvrdenie týkajúce sa údajného porušenia jej rozhodovacej praxe predchádzajúcej usmerneniam o stanovení pokút. Išlo o nový žalobný dôvod, pretože Mannesmann pôvodne vymedzil svoju argumentáciu na porušenie týchto usmernení. Tento žalobný dôvod je neprípustný podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, podľa Komisia je v súlade s požiadavkami, ktoré Súdny dvor vyjadril v rozsudku zo 16. novembra 2000, Cascades/Komisia (C-279/98 P, Zb. s. I-9693, body 44 a nasl.). Komisia sa v skutočnosti vyjadrila k závažnosti porušenia (odôvodnenie 159 až 165 napadnutého rozhodnutia), k dĺžke jeho trvania (odôvodnenie 166 napadnutého

rozhodnutia), rovnako k existencii poľahčujúcich okolností (odôvodnenie 169 napadnutého rozhodnutia) a k aplikácii oznámenia o spolupráci (odôvodnenie 174 napadnutého rozhodnutia). Na záver, napadnuté rozhodnutie je v súlade s usmerneniami o stanovení pokút.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 210 Najskôr treba zdôrazniť, že v rámci žaloby o neplatnosť žalobný dôvod vyplývajúci z chýbajúceho alebo z nedostatočného odôvodnenia aktu Spoločenstva je jedným z dôvodov, na ktorý musí z úradnej povinnosti poukázať sudca Spoločenstva a na ktorý v dôsledku toho môžu poukázať účastníci konania počas celého konania (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. decembra 2001, Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia, T-45/98 a T-47/98, Zb. s. II-3757, bod 125). Okolnosť, že na žalobný dôvod vyplývajúci z chýbajúceho odôvodnenia, pokiaľ ide o spôsob výpočtu pokuty, sa prvýkrát poukázalo v replike, neznamená, že by ho Súd prvého stupňa nemohol preskúmať v konkrétnej veci.
- 211 Z tohto hľadiska podľa ustálenej judikatúry požiadavky na uspokojenie sa s odôvodnením závisia od okolností jednotlivého prípadu, najmä od obsahu opatrenia, povahy namietaných dôvodov a od záujmu, ktorý získaním vysvetlení môžu mať adresáti opatrenia alebo iné osoby, ktorých sa to priamo a osobne týka (rozsudok Súdneho dvora z 29. februára 1996, Belgicko/Komisia, C-56/93, Zb. s. I-723, bod 86, a Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 63). Nevyžaduje sa, aby sa v odôvodnení špecifikovali všetky príslušné okolnosti skutkového právneho stavu, pretože otázka, či akt spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí hodnotiť nielen z jeho znenia, ale aj z jeho kontextu a rovnako aj z celkového pohľadu právnych noriem, ktoré upravujú dotknutú oblasť (rozsudok Petrotub a Republica/Rada, už citovaný v bode 72 vyššie, bod 81).

- 212 Okrem toho, ak má Komisia istý priestor na voľnú úvahu pri stanovení výšky pokuty (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, *Martinelli/Komisia*, T-150/89, Zb. s. II-1165, bod 59, a analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. októbra 1997, *Deutsche Bahn/Komisia*, T-229/94, Zb. s. II-1689, bod 127), je potrebné skonštatovať, že nemôže upustiť od pravidiel, ktoré si sama určila (rozsudok *Hercules Chemicals/Komisia*, už citovaný v bode 44 vyššie, bod 53, potvrdený na základe odvolania rozsudkom Súdneho dvora z 8. júla 1999, *Hercules Chemicals/Komisia*, C-51/92 P, Zb. s. I-4235, a citovaná judikatúra). Komisia musí rovnako nevyhnutne zobrať do úvahy pojmy z usmernení o stanovení pokút, osobitne tie, ktoré sú uvedené ako povinné.
- 213 V danom prípade zo znenia odôvodnenia 156 až 175 napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že Komisia uplatnila spôsob výpočtu podľa usmernení o stanovení pokút, ako to bola v každom prípade povinná urobiť, v súlade s citovanou judikatúrou v bode vyššie. Za týchto podmienok chýbajúci výslovný odkaz na usmernenia o stanovení pokút v napadnutom rozhodnutí nenaruša jeho zákonnosť spočívajúcu v chýbajúcom odôvodnení. V skutočnosti takýto odkaz by len slúžil na potvrdenie okolnosti, ktorá musela byť pre Mannesmann v každom prípade zjavná vzhľadom na vyššie uvedený právny kontext.
- 214 V dôsledku toho sa žalobný dôvod vychádzajúci z chýbajúceho odôvodnenia zamietá.
- 215 Pokiaľ ide žalobný dôvod spoločnosti Mannesmann vychádzajúci z predchádzajúcej rozhodovacej praxe Komisie a z nej vyplývajúcej legitímnej dôvery, treba ho najprv považovať za prípustný, pretože ho predložila, aj keď v krátkosti, vo svojej žalobe, v bode 74, v rámci argumentácie vzťahujúcej sa na závažnosť porušenia. V replike sa argumentácia k tejto téme považuje za rozvinutie tohto žalobného dôvodu.

- 216 Ďalej treba pripomenúť, že pokiaľ ide o uvedenú argumentáciu k veci samej, vzhľadom na voľnú úvahu, ktorá sa Komisii zveruje nariadením č. 17 (pozri bod 212 vyššie), zavedenie novej metódy výpočtu výšky pokút, ktorá môže bez toho, aby sa prekročila maximálna hranica stanovená týmto nariadením, spôsobiť v niektorých prípadoch zvýšenie ich úrovne, sa nemôže považovať za zvýšenie pokút, ako sú právne upravené v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, s retroaktívnym účinkom (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisía, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 235, napadnutý odvolaním).
- 217 Odvolávanie sa na výpočet pokút podľa uvedenej metódy usmernenia o stanovení pokút, na základe ktorého môže Komisia ukladať vyššie pokuty ako tie, ktoré ukladala v predchádzajúcej praxi, najmä preto, lebo nie je povinná systematicky brať do úvahy rozdielnu veľkosť podnikov, nie je relevantné. V skutočnosti Komisia na usmernenie správania podnikov, aby dodržiavali pravidlá hospodárskej súťaže, disponuje voľnou úvahou pri stanovení výšky pokút (pozri bod 212 vyššie a rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. decembra 1996, Van Megen Sports/Komisía, T-49/95, Zb. s. II-1799, bod 53). Navyše skutočnosť, že Komisia v minulosti uložila pokuty na určitej úrovni pri niektorých druhoch porušenia, ju nezbavuje možnosti zvýšiť túto úroveň v hraniciach nariadenia č. 17, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie realizácie politiky Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže (rozsudok Musique diffusion française a i./Komisía, už citovaný v bode 96 vyššie, bod 109, rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. marca 1992, Solvay/Komisía, T-12/89, Zb. s. II-907, bod 309, a zo 14. mája 1998, Europa Carton/Komisía, T-304/94, Zb. s. II-869, bod 89). Účinné uplatnenie pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže naopak vyžaduje, aby Komisia mohla vždy prispôsobiť úroveň pokút potrebám tejto politiky (rozsudky Musique diffusion française a i./Komisía, už citovaný, bod 109, a LR AF 1998/Komisía, už citovaný v bode 216 vyššie, body 236 a 237).
- 218 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Mannesmann sa nemôže odvolávať na predchádzajúcu rozhodovaciu prax Komisie a uvedený žalobný dôvod sa zamietá.

O určení výšky pokuty uložené žalobcovi

219 K uloženej pokute Mannesmann uvádza štyri žalobné dôvody týkajúce sa určenia jej výšky.

O závažnosti porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia

— Tvrdenia účastníkov konania

220 Na prvom mieste žalobca popiera hodnotenie Komisie, pokiaľ ide o závažnosť porušení uvedených v článku 1 napadnutého rozhodnutia. Žalobca pripomína, že závažnosť porušenia sa musí zhodnotiť vo svetle účinkov na trh (bod 1 A usmernení o stanovení pokút). Aj za predpokladu, že by sa dotknuté porušenia mohli považovať za „veľmi závažné“ v zmysle uvedených usmernení, Mannesmann vytýka Komisii, že zobrala do úvahy ich účinky na trh ako prítiažujúce okolnosti.

221 Žalobca sa domnieva, že právne dostatočne preukázal, že nedošlo k porušeniu uvedenému v článku 1 a 2 napadnutého rozhodnutia. Žiada zníženie výšky pokuty, ktorá mu bola uložená, aspoň do tej miery, do akej podľa Komisie následkom porušenia uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia došlo k narušeniu hospodárskej súťaže.

222 Keďže Komisia bez toho, aby zobrala do úvahy veľkosť alebo obrat realizovaný na relevantnom trhu každého z dotknutých podnikov, stanovila základnú výšku pokuty, prekročila hranice svojej diskrečnej právomoci. Spravidlivosť a zásada proporcionality vyžadujú, aby sa podniky nedávali na rovnakú úroveň, ale aby boli postihované

podľa ich osobnej roly alebo podľa dosahu porušenia. Veľkým podnikom sa musí zaručiť istá „rozdeľujúca“ spravodlivosť, ako to naznačuje maximálna výška pokuty do 10 % obratu, ktorú stanovuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17.

- 223 Uložením oddelenej pokuty žalobcovi z titulu porušenia vytýkaného spoločnosti Vallourec, pričom Mannesmann mal nad ním prevziať kontrolu, Komisia takisto prekročila hranice svojej diskrečnej právomoci. Komisia mala zobrať do úvahy protiprávne konanie spoločnosti Vallourec a uložiť spoločnosti Mannesmann jednu pokutu. Tým, že to tak neurobila, porušila zásadu rovnakého zaobchádzania a zneužila právomoc.
- 224 Komisia trvá na tom, že dohoda, ktorej cieľom bolo zabezpečiť rešpektovanie vnútroštátnych trhov v rámci Európsko-japonského klubu, svojou povahou je veľmi závažným porušením (odôvodnenie 161 napadnutého rozhodnutia).
- 225 Pretože uvedené porušenie v článku 2 nebolo dôvodom na udelenie oddelenej pokuty, žalobné dôvody týkajúce sa neexistencie účinkov, ktoré sú v rozpore s hospodárskou súťažou, nie sú relevantné.
- 226 Okrem iného Komisia tvrdí, že Mannesmann, Vallourec a Dalmine sa musia považovať za veľké podniky [pozri odporúčanie Komisie 96/280/ES z 3. apríla 1996 týkajúce sa definície malých a veľkých podnikov (Ú. v. ES L 107, s. 4)]. Teda najvyššia možná hranica pokút stanovená nariadením č. 17 nenúti Komisiu, aby pri výpočte základnej výšky pokuty robila rozdiel medzi podnikmi.

227 Komisia pripomína, že Mannesmann prevzal kontrolu nad spoločnosťou Vallourec od roku 1997. Počas celej doby porušovania tieto dva podniky boli jeden od druhého nezávislé, a preto Komisia uložila dve oddelené pokuty. Ak by Komisia mala znížiť výšku pokút z dôvodu zlúčenia podnikov, ktoré uzavreli dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž po jej objavení, odstrašujúci účinok pokút by bol podstatne zmenšený.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

228 Na základe článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 je Komisia oprávnená uložiť pokutu od 1 000 eur do 1 000 000 eur alebo viac, ale nepresahujúcu 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia. Na stanovenie pokuty v rámci týchto hraníc uvedené ustanovenie určuje zobrať do úvahy závažnosť a trvanie porušenia.

229 V rozpore s tým, čo tvrdí Mannesmann, nariadenie č. 17, ani judikatúra a ani usmernenia o stanovení pokút nepredpokladajú, že pokuty musia byť stanovené priamo podľa veľkosti dotknutého trhu, tento faktor je len jedným z viacerých. V skutočnosti v súlade s nariadením č. 17, ako ho vykladá judikatúra, pokuta uložená podniku z titulu porušenia v oblasti hospodárskej súťaže musí byť primeraná porušeniu, zhodnotená z celkového pohľadu, berúc do úvahy najmä závažnosť porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 1994, Tetra Pak/Komisia, T-83/91, Zb. s. II-755, bod 240, a analogicky rozsudok Deutsche Bahn/Komisia, už citovaný v bode 212 vyššie, bod 127). Ako potvrdil Súdny dvor v bode 120 svojho rozsudku Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 96 vyššie, na posúdenie závažnosti porušenia je nevyhnutné brať ohľad na veľký počet prvkov, ktorých charakter a dôležitosť sa mení podľa daného typu porušenia a jeho osobitných okolností (pozri tiež obdobne rozsudok Deutsche Bahn/Komisia, už citovaný, bod 127).

- 230 Okrem toho treba poznamenať, že v napadnutom rozhodnutí sa Komisia výslovne neodvolávala na usmernenia o stanovení pokút, napriek tomu pri stanovení výšky pokuty uloženej žalobcovi uplatnila metódu stanovenia, ktorú si sama uložila (pozri bod 212 vyššie).
- 231 Ako už bolo vyššie uvedené, ak Komisia disponuje voľnou úvahou pri stanovení výšky pokút, je potrebné skonštatovať, že nemôže upustiť od pravidiel, ktoré si sama určila (pozri bod 212 vyššie a citovanú judikatúru). Komisia preto musí nevyhnutne zobrať do úvahy pojmy z usmernení o stanovení pokút, osobitne tie, ktoré sú uvedené ako povinné. Rozsah voľnej úvahy Komisie a jej obmedzenia v žiadnom prípade nie sú na úkor výkonu neobmedzenej právomoci judikatúry Spoločenstva.
- 232 V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa bodu 1 A usmernenia o stanovení pokút, že „pri posudzovaní závažnosti porušenia pravidiel sa musí brať do úvahy ich povaha, skutočný dosah na trh, tam, kde je ho možné merať a veľkosť relevantného zemepisného trhu [geografického trhu — *neoficiálny preklad*]“. V odôvodnení 159 napadnutého rozhodnutia Komisia zdôrazňuje, že zoberala do úvahy tieto tri kritériá na určenie závažnosti porušenia.
- 233 Na podloženie záveru o „veľmi závažnom“ porušení uvedenom v článku 1 napadnutého rozhodnutia sa Komisia v odôvodnení 161 tohto rozhodnutia oprela hlavne o správanie sa všetkých podnikov, ktoré bolo v rozpore s hospodárskou súťažou. V tomto ohľade sa Komisia odvolávala na povahu dohody o rozdelení trhu, ktorá je značne v rozpore s hospodárskou súťažou a poškodzuje riadne fungovanie vnútorného trhu, na vedomý nezákonný charakter porušenia a rovnako na tajnú

a inštitucionalizovanú povahu systému, ktorý slúžil na obmedzenie hospodárskej súťaže. V tom istom odôvodnení Komisia zobrala do úvahy aj skutočnosť, že „štyri dotknuté členské štáty predstavovali väčšinu v spotrebe bezšvíkových [rúr] OCTG a [produktovodov] v Spoločenstve a teda išlo o rozsiahly geografický trh“.

234 V odôvodnení 160 napadnutého rozhodnutia Komisia naproti tomu skonštatovala, že „osobitný dosah na trh bol obmedzený“, keďže dva špeciálne výrobky, ktoré pokrývali tento trh, rúrky OCTG štandard a produktovody „projekt“, predstavovali len 19 % spotreby bezšvíkových OCTG a produktovodov v rámci Spoločenstva a že zvárané rúry mohli z dôvodu technologického pokroku v ich výrobe pokryť časť dopytu po bezšvíkových rúrach.

235 Rovnako, v odôvodnení 162 napadnutého rozhodnutia po klasifikovaní tohto porušenia na základe faktorov vymenovaných v odôvodnení 161 ako „veľmi vážne“ zobrala Komisia do úvahy relatívne obmedzené množstvo predaja daných výrobkov adresátmi napadnutého rozhodnutia v štyroch členských štátoch (ročne 73 miliónov eur). Tento odkaz na veľkosť dotknutého trhu zodpovedá zhodnoteniu obmedzeného dosahu porušenia na trh, ktoré je uvedené v odôvodnení 160 napadnutého rozhodnutia. Komisia sa teda rozhodla uložiť pokutu podľa závažnosti len vo výške 10 miliónov eur. Usmernenia však stanovujú za porušenie spadajúce do tejto kategórie, v princípe sumu „nad 20 miliónov [eur]“.

236 Je nutné zistiť, či vo svetle kritiky uvedenej spoločnosťou Mannesmann je vyššie spomínaný postoj Komisie nezákonný.

237 Najprv treba preskúmať tvrdenie spoločnosti Mannesmann založené na údajných chýbajúcich účinkoch porušenia uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia.

- 238 V tomto ohľade Komisia rovnako ako v odôvodnení 164 napadnutého rozhodnutia, ako aj pred Súdom prvého stupňa jasne zdôraznila, že neuložila dodatočnú pokutu z titulu tohto porušenia.
- 239 Vo svojom rozsudku JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, Súd prvého stupňa považoval opomenutie Komisie zobrať do úvahy porušenie uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia na stanovenie pokuty uloženej európskym výrobcom za porušenie všeobecnej zásady práva Spoločenstva spočívajúcej v rovnakom zaobchádzaní. Keďže Komisia nežiadala, aby Súd prvého stupňa vo veciach T-44/00, T-48/00, T-50/00 zvýšil uložené pokuty európskym výrobcom, najlepší spôsob ako opraviť nerovnosť v poznamenanom zaobchádzaní je skôr zníženie uložených pokút každej z japonských spoločností ako zvýšenie pokút uložených trom európskym žalobcom (rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, body 574 až 579).
- 240 Skonštatované porušenie v článku 2 napadnutého rozhodnutia pri uložení pokuty spoločnosti Mannesmann nezobrala do úvahy ani Komisia, ani Súd prvého stupňa, v tomto ohľade je argumentácia predložená uvedenou spoločnosťou založená na chybnom predpoklade a musí sa zamietnuť.
- 241 Ďalej pokiaľ ide o tvrdenia spoločnosti Mannesmann týkajúce sa skutočnosti, že podľa usmernení o stanovení pokút Komisia je pri výpočte pokuty povinná posúdiť konkrétne účinky porušenia na trh, treba skonštatovať, že pokiaľ ide o porušenie uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia, táto skutočnosť sa v ňom skutočne zobrala do úvahy. Treba zhodnotiť, že zníženie sumy stanovenej pokuty podľa závažnosti o 50 % z minimálnej sumy, ktorá sa obyčajne uvádza pri „veľmi závažnom“ porušení uvedenom v bode 235 vyššie, odráža zodpovedajúcim spôsobom tento obmedzený dosah.

- 242 V tomto ohľade treba rovnako pripomenúť, že v oblasti hospodárskej súťaže majú mať pokuty odstrašujúci účinok (pozri v tomto zmysle bod 1 A štvrtý odsek usmernení o stanovení pokút). Berúc do úvahy podľa odôvodnenia 165 napadnutého rozhodnutia veľkosť podnikov, ktorým bolo doručené napadnuté rozhodnutie (pozri tiež body 243 a nasl. nižšie), podstatne vyššie zníženie sumy stanovenej podľa závažnosti porušenia by mohlo pokutu pripraviť o jej odstrašujúci účinok.
- 243 Pokiaľ ide o tvrdenia spoločnosti Mannesmann, v zmysle ktorého Komisia nemala právo zhodnotiť, že následky porušenia, ktoré je uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia, na dotknutý trh vytvárajú v danom prípade pritažujúcu okolnosť, stačí skonštatovať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nedávala dôraz na pritažujúce okolnosti.
- 244 Pokiaľ ide o argumentáciu spoločnosti Mannesmann, podľa ktorej Komisia pri stanovení pokuty musí zobrať do úvahy tak veľkosť každého podniku, rovnako ako aj význam účasti na porušení, najskôr je potrebné uviesť, že odkaz na článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 na 10 %-nú hranicu svetového obratu uvedeného v bode 228 vyššie, je dôležitý výlučne pre stanovenie hornej hranice pokuty, ktorú Komisia môže uložiť (pozri prvý odsek usmernení o stanovení pokút a rozsudok *Musique diffusion française a i./Komisia*, už citovaný v bode 96 vyššie, bod 119), a neznamená, že musí existovať vzťah primeranosti medzi veľkosťou každého podniku a sumou pokuty, ktorá mu bola uložená (tiež pozri bod 227 vyššie).
- 245 Na druhej strane bod 1 A šiesty odsek usmernení o stanovení pokút, ktorý sa uplatňuje v danom prípade (pozri bod 230 vyššie), stanovuje, že Komisia môže „v niektorých prípadoch uplatniť zváženie výšky pokút stanovených v rámci každej

z troch kategórií [závažnosti], aby bola zohľadnená špecifická záťaž a teda aj reálny dosah porušovania pravidiel každého podniku v hospodárskej súťaži [na hospodársku súťaž — *neoficiálny preklad*]. Podľa uvedeného odseku, je tento prístup primeraný „predovšetkým tam, kde je značná disparita medzi veľkosťou podnikov, ktoré sa dopúšťajú tých istých priestupkov“.

246 Napriek tomu, z požívania výrazu „v niektorých prípadoch“ a z pojmu „predovšetkým“ z usmernení o stanovení pokút vyplýva, že zváženie podľa jednotlivjej veľkosti podnikov nie je systematickým postupom pri výpočte, podľa ktorého je Komisia povinná postupovať, ale možnosťou, ktorú môže vo vhodných prípadoch použiť. Podľa judikatúry Komisia disponuje diskrečnou právomocou, ktorá jej dáva možnosť pri stanovení pokuty, ktorú zamýšľa uložiť, zobrať do úvahy niektoré prvky, najmä podľa okolností daného prípadu (pozri v tomto zmysle uznesenie Súdneho dvora z 25. marca 1996, SPO a i./Komisia, C-137/95 P, Zb. s. I-1611, bod 54, a rozsudky Súdneho dvora Ferriere Nord/Komisía, už citovaný v bode 108 vyššie, body 32 a 33, a z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 465, rovnako pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, KNP BT/Komisía, T-309/94, Zb. s. II-1007, bod 68).

247 Vzhľadom na znenie šiesteho odseku bodu 1 A vyššie uvedených usmernení o stanovení pokút treba skonštatovať, že Komisia si ponechala určitý rozsah voľnej úvahy vo vzťahu k možnosti zväziť výšku pokuty podľa veľkosti každého podniku. Rovnako Komisia nie je v prípade udelenia pokút viacerým podnikom, ktoré sa dopustili rovnakého porušenia, povinná sa ubezpečiť, že konečná suma pokút, pokiaľ ide o ich celkový obrat, odráža rozdiel medzi dotknutými podnikmi (pozri v tomto zmysle, aj keď sú predmetom odvolania, rozsudky Súdu prvého stupňa LR AF 1998/Komisía, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 278, a z 19. marca 2003, CMA CGM a i./Komisia, T-213/00, Zb. s. II-913, bod 385).

- 248 V danom prípade Komisia v odôvodnení 165 napadnutého rozhodnutia skonštatovala, že všetky podniky, ktorým bolo doručené napadnuté rozhodnutie, boli veľké podniky, takže z tohto titulu netreba robiť rozdiel medzi uvedenými sumami pri ukladaní pokút.
- 249 V tomto ohľade vo svojom vyjadrení k žalobe Komisia podčiarkla bez toho, aby to Mannesmann poprel, že žalobca nie je malým alebo stredným podnikom. V skutočnosti odporúčanie 96/280 uplatniteľné v čase prijatia napadnutého rozhodnutia upresňuje najmä, že podniky musia mať menej ako 250 zamestnancov a buď ich ročný obrat nesmie presahovať 40 miliónov eur, alebo celková súvaha nesmie presahovať 27 miliónov eur. V odporúčaní Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 týkajúceho sa mikro, malých a stredných podnikov (Ú. v. ES L 124, s. 36) tieto dve posledné hranice boli zvýšené na 50 a 43 miliónov eur.
- 250 Ak aj Súd prvého stupňa nedisponuje údajmi o počte zamestnancov a ani celkovou súvahou spoločnosti Mannesmann, treba skonštatovať, že roku 1998 bol obrat spoločnosti Mannesmann 2 321 miliónov eur (pozri odôvodnenie 13 napadnutého rozhodnutia), teda štyridsaťkrát vyšší ako hranica, ktorú stanovili po sebe nasledujúce odporúčania Komisie vo vzťahu k tomuto kritériu. Na základe informácií predložených Súdu prvého stupňa treba rovnako zhodnotiť, že Komisia nepochybila, ak v odôvodnení 165 napadnutého rozhodnutia skonštatovala, že tento podnik bol veľkým podnikom.
- 251 Pokiaľ ide o úlohu, ktorú zohral Mannesmann na porušení, treba pripomenúť, že jeho účasť na dohode o rozdelení trhu vyplýva zo záväzku, ktorý dal, že nebude predávať dané výrobky na iných trhoch. Každý výrobca si dal rovnaký záväzok, a to nepredávať rúrky OCTG štandard a produktovody na domácom trhu iného člena Európsko-japonského klubu. Ako je uvedené v bode 233 vyššie, Komisia sa pri určení porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia ako „veľmi závažného“ odvolávala na osobitnú protisúťažnú povahu tohto záväzku.

- 252 Pretože Mannesmann je jediným nemeckým členom Európsko-japonského klubu, treba skonštatovať, že jej účasť na tejto dohode stačila na to, aby sa rozsah jej územnej pôsobnosti rozšíril na územie členského štátu Spoločenstva. Z dôvodu svojho záväzku nepredávať rúry na trhoch troch ostatných dohodou dotknutých členských štátov Spoločenstva, Mannesmann rovnako prispel k zníženiu skutočnej alebo potenciálnej hospodárskej súťaže na týchto ostatných trhoch. Svojou prítomnosťou na schôdzach uvedeného klubu sa Mannesmann pripojil alebo prinajmenšom predstieral pred ostatnými zúčastnenými, že sa v zásade pripojil, k dohodnutému obsahu dohody smerujúcej proti hospodárskej súťaži. Zo spisu, osobitne z čísel uvedených v tabuľke v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že rozdelenie trhu predpokladané dohodou obmedzujúcou hospodársku súťaž bolo uskutočnené aspoň v určitom rozsahu a že dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž mala nutne skutočný dosah na podmienky súťaže na trhoch Spoločenstva. Teda treba skonštatovať, že účasť spoločnosti Mannesmann na porušení mala nie zanedbateľný dosah spoločný trh.
- 253 Ako Komisia v napadnutom rozhodnutí skonštatovala, že štyria dotknutí japonskí výrobcovia boli veľkými podnikmi (pozri bod 248 vyššie), a celkovo zobrala do úvahy relatívne znížený dosah porušenia na daný trh (pozri body 235 a 241 vyššie), argumentácia spoločnosti Mannesmann nie je dostatočná na to, aby preukázala, že Komisia v danom prípade prekročila hranice svojej diskrečnej právomoci, pretože Komisia neuplatnila šiesty odsek bodu 1 A usmernení o stanovení pokút.
- 254 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Mannesmann pridržajúce sa skutočnosti, že žalobcovia a spoločnosti Vallourec boli uložené oddelené pokuty napriek zlúčeniu ich výroby rúr roku 1997 (pozri odôvodnenie 12 a 15 napadnutého rozhodnutia), treba zdôrazniť, že v zásade fyzická alebo právnická osoba, ktorá riadila dotknutý podnik v čase, keď došlo k porušeniu hospodárskej súťaže, musí zodpovedať za tento podnik, aj keď v deň prijatia napadnutého rozhodnutia, ktorým sa konštatuje porušenie, zodpovednosť za prevádzku podniku prevzala iná osoba (rozsudok Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia, už citovaný v bode 210 vyššie, bod

57). Nejde však o takýto prípad, ak osoba, ktorá prevzala zodpovednosť za prevádzku podniku, vyhlásila, že prijíma zodpovednosť za skutky, ktoré sa vytýkajú jej predchodcovi (rozsudok Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia, už citovaný, bod 62).

255 V danom prípade treba skonštatovať, že Mannesmann je právnická osoba, ktorá riadila podnik podieľajúci sa na porušení skonštatovanom v článku 1 napadnutého rozhodnutia v čase tohto porušenia, a že Vallourec je právnická osoba, ktorá riadila v tom istom čase iný podnik nezávislý na prvom, ktorý sa podieľal na tom istom porušení. Teda zo spisu nijako nevyplýva, že v danom prípade Mannesmann, Vallourec alebo jedna z ich dcérskych spoločností urobila vyhlásenie o prijatí zodpovednosti. V každom prípade priame pravidlo uvedené v predchádzajúcom bode neumožňuje posúdiť, že za daných okolností osobe, ktorá urobila vyhlásenie a ktorá sa rovnako samostatne podieľala na porušení, musí byť uložená jediná pokuta, ktorej suma by bola nižšia od sumy dvoch pokút uložených samostatným podnikom.

256 Z predchádzajúceho vyplýva, že v tomto konaní vyššie zhrnuté tvrdenia spoločnosti Mannesmann neodôvodňujú zníženie pokuty.

O trvaní porušenia

— Tvrdenia účastníkov konania

257 Spoločnosť Mannesmann namieta posúdenie Komisie týkajúce sa trvania porušenia. Hoci sa Európsko-japonský klub stretol po prvýkrát roku 1977 a tieto stretnutia sa ukončili roku 1995, zachytené obdobie porušenia bolo obmedzené na päť rokov (od 1990 do 1995) z dôvodu dohôd o dobrovoľnom obmedzení vývozu uzatvorených medzi Komisiou a japonskými orgánmi (odôvodnenie 108 napadnutého roz-

hodnutia). Mannesmann vytýka Komisii, že nezobrala do úvahy predĺženie samoobmedzujúcich dohôd do 31. decembra 1990 na základe dohody z 28. decembra 1989 uzavretej medzi Komisiou a japonským ministerstvom medzinárodného obchodu a priemyslu. Podľa spoločnosti Mannesmann základ pokuty, ktorá im bola udelená, stanovenej na 10 miliónov eur sa mohla zvýšiť len o 40 % (10 % ročne) z dôvodu trvania porušenia. Rovnako dĺžka trvania porušenia by odôvodňovala zvýšenie základnej pokuty len o štyri milióny eur. Mannesmann žiada Súdny dvor, aby znížil pokutu o jeden milión eur.

258 Komisia odmieta tieto žalobné dôvody a považuje ich za neopodstatnené. V skutočnosti žalobca neprinesol žiadny dôkaz o svojom tvrdení, podľa ktorého samoobmedzujúce dohody uzavreté medzi s japonskou vládou mali trvať do 31. decembra 1990.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

259 V odôvodnení 108 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že mohla vziať do úvahy existenciu porušenia od roku 1977, ale rozhodla sa tak neurobiť z dôvodu samoobmedzujúcich zmlúv. V článku 1 napadnutého rozhodnutia tak Komisia určila existenciu porušenia až od roku 1990. Tento postup predstavuje ústupok Komisie urobený v prospech adresátov napadnutého rozhodnutia.

260 Žiadny z účastníkov konania netvrdil pred Súdom prvého stupňa, že v tejto veci treba spochybniť uvedený ústupok. Na základe toho v rámci tohto konania sa nebude skúmať zákonnosť alebo vhodnosť uvedeného ústupku, ale jedine to, či Komisia tým, že ho výslovne uviedla v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ho v danom prípade aj správne uplatnila. Keďže dôkazné bremeno, pokiaľ ide o existenciu porušenia, prislúcha Komisii, v tomto ohľade treba pripomenúť, že

Komisia musí predložiť presné a zhodujúce sa dôkazy na vyvolanie jasného presvedčenia o tom, že došlo k porušeniu (rozsudky Súdneho dvora z 28. marca 1984, CRAM a Rheinzink/Komisia, 29/83 a 30/83, Zb. s. 1679, bod 20; z 31. marca 1993, z 31. marca 1993, Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, nazývaný „Celulóza II“, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. s. I-1307, bod 127, rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. marca 1992, SIV a i./Komisia, T-68/89, T-77/89 a T-78/89, Zb. s. II-1403, body 193 až 195, 198 až 202, 205 až 210, 220 až 232, 249, 250 a 322 až 328, a zo 6. júla 2000, Volkswagen/Komisia, T-62/98, Zb. s. II-2707, body 43 a 72).

261 Ústupok uvedený vyššie vytvára z údajného skončenia samoobmedzujúcich zmlúv rozhodujúce kritérium na posúdenie, či existencia porušenia sa mala vzťahovať na rok 1990. Keďže predmetné dohody boli uzatvorené na medzinárodnej úrovni, medzi japonskou vládou, zastúpenou japonským ministerstvom medzinárodného obchodu a priemyslu, a Spoločenstvom, zastúpeným Komisiou, treba skonštatovať, že Komisia mala v súlade so zásadou správneho úradného postupu uchovať dokumentáciu potvrdzujúcu dátum skončenia platnosti uvedených dohôd. Mala byť preto schopná predložiť túto dokumentáciu Súdu prvého stupňa. Napriek tomu Komisia Súdu prvého stupňa tvrdila, že hľadala vo svojich archívoch túto dokumentáciu, ale nebola schopná predložiť dokumenty potvrdzujúce dátum skončenia platnosti týchto zmlúv.

262 Hoci, žalobca nemôže vo všeobecnosti preniesť dôkazné bremeno na žalovaného, odvolávajúc sa na okolnosti, ktoré nie je schopný preukázať, v danom prípade sa inštitút dôkazného bremena neuplatní v prospech Komisie, pokiaľ ide o dátum skončenia medzinárodných zmlúv, ktoré uzatvorila. Nevysvetliteľná neschopnosť Komisie predložiť dôkazy týkajúcich sa okolností, ktoré sa jej priamo dotýkajú, zbavuje Súd prvého stupňa možnosti rozhodnúť so znalosťou veci, pokiaľ ide o dátum uvedených zmlúv. Bolo by v rozpore so zásadou správneho úradného postupu súdov,

keby následky tejto neschopnosti Komisie znášali podniky, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie adresované a ktoré na rozdiel od Komisie neboli povinné chýbajúci dôkaz predložiť.

- 263 Za týchto podmienok treba výnimočne skonštatovať, že prislúchalo Komisii predložiť dôkaz tohto ukončenia zmlúv. Treba poznamenať, že Komisia nepredložila dôkaz o dátume skončenia samoobmedzujúcich dohôd, a to ani v napadnutom rozhodnutí, ani pred Súdom prvého stupňa.
- 264 V každom prípade predložili japonskí výrobcovia dôkaz, ktorý potvrdzuje predĺženie samoobmedzujúcich dohôd do 31. decembra 1990, minimálne z japonskej strany, čo podporuje tvrdenie žalobcu v tomto konaní (rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, bod 345). Súd prvého stupňa môže z úradnej moci v spojených veciach, kde všetci účastníci majú príležitosť oboznámiť sa s celým spisom, zobrať do úvahy dôkazy, ktoré sú obsiahnuté v spisoch spojených vecí (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. decembra 1990, Nefarma a Bond van Groothandelaren in het Farmaceutische Bedrijf/Komisnia, T-113/89, Zb. s. II-797, bod 1, a Prodifarma a i./Komisia, T-116/89, Zb. s. II-843, bod 1). V danom prípade má Súd prvého stupňa rozhodnúť v rámci vecí spojených na účely ústnej časti konania, ktorých predmetom je rovnaké rozhodnutie o porušení a v ktorom všetci účastníci konania navrhovali zmenu výšky uložených pokút, ktoré mali zaplatiť. Súd prvého stupňa sa v danej veci formálne oboznámil s dôkazmi, ktoré predložili štyria japonskí žalobcovia.
- 265 Spoločnosť Mannesmann žiada Súd prvého stupňa, aby nielenže zrušil napadnuté rozhodnutie, pokiaľ ide o začiatok porušenia uvedeného v článku 1 a za týchto okolností trvanie tohto porušenia, ale okrem iného, aby v súlade s článkom 229 ES a na základe článku 17 nariadenia č. 17 vzhľadom na skrátenú dĺžku trvania porušenia v rámci svojej plnej súdnej právomoci Súdu prvého stupňa znížil jej uloženú pokutu. Keď Súd prvého stupňa, upravujúc výšku uloženej pokuty, mení napadnutý akt v dôsledku tejto plnej súdnej právomoci, musí zohľadniť všetky

podstatné skutkové okolnosti (rozsudok *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, už citovaný v bode 246 vyššie, bod 692). Za týchto podmienok, keďže všetci žalobcovia namietali skutočnosť, že Komisia zistila porušenie od 1. januára 1990, by nebolo vhodné, aby za okolností daného prípadu Súd prvého stupňa preskúmal oddelene situáciu každého žalobcu, obmedziac sa na len tie skutočnosti, ktoré žalobcovia pri obhajobe veci zdôraznili, pričom opomenuli zohľadniť tie skutočnosti, na ktoré sa ostatní žalobcovia alebo Komisia mohli odvolávať.

266 Navyše ani *Mannesmann a fortiori*, ani Komisia netvrdili, že samoobmedzujúce dohody boli ešte roku 1991 v platnosti.

267 Za týchto podmienok na účely tohto konania Súd prvého stupňa určil, že samoobmedzujúce dohody, ktoré uzatvorila Komisia a japonské orgány, zostali v platnosti až do konca roku 1990.

268 Z vyššie uvedeného vyplýva, že vzhľadom na ústupok, ktorý urobila Komisia v napadnutom rozhodnutí, trvanie porušenia uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia sa musí skrátiť o jeden rok. Rovnako článok 1 napadnutého rozhodnutia sa musí zrušiť v rozsahu, v akom určuje, že porušenie, ktoré sa vytyka spoločnosti *Mannesmann*, existovalo pred 1. januárom 1991.

269 Pokiaľ ide dátum skončenia porušenia, treba zdôrazniť, že na pojednávaní uviedla Komisia v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa, že v napadnutom rozhodnutí sa rok 1995 na účely výpočtu výšky pokuty nebral do úvahy. *Mannesmann* pred Súdom prvého stupňa nespochybnil toto posúdenie týkajúce sa hodnotenie skončenia porušovania.

- 270 Z vyššie uvedeného vyplýva, že trvanie porušenia uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia je štyri roky, a to od 1. januára 1991 do 1. januára 1995. Na základe toho musí byť vzhľadom na túto skutočnosť výška pokuty uložená spoločnosti Mannesmann znížená.

O údajných poľahčujúcich okolnostiach

— Tvrdenia účastníkov konania

- 271 Mannesmann vytýka Komisii, že nevezala do úvahy určité poľahčujúce okolnosti, ktoré odôvodňovali zníženie pokuty. Uznal, že ako na poľahčujúcu okolnosť prihliadala Komisia na krízu v hutníckom priemysle a z tohto dôvodu znížila pokutu o 10 %. Napriek tomu iné okolnosti by odôvodnili oveľa výraznejšie zníženie pokuty. Mannesmann osobitne namieta skutočnosť, že dohoda uvedená v článku 1 napadnutého rozhodnutia zostala bez následkov. Okrem iného, pripomína, že ukončila vytýkané správanie hneď od prvého zásahu Komisie. Nakoniec Mannesmann zdôrazňuje, že spolupracoval v rámci vyšetrovania, ktoré viedla Komisia.
- 272 Komisia odmieta tieto tvrdenia. Komisia sa domnieva, že žalobný dôvod týkajúci sa dotknutej dohody, ktorá mala byť bez následkov, sa môže najskôr vzťahovať na zmluvy o dodávkach, ktoré spoločnosť Mannesmann uzatvorila so spoločnosťou Corus, čo tvorí predmet článku 2 napadnutého rozhodnutia. Z titulu tohto článku nebola udelená žiadna pokuta, preto otázka poľahčujúcich okolností nie je relevantná. Navyše pokiaľ ide o tvrdenia spoločnosti Mannesmann, ktoré sa týkajú spolupráce, tieto nie sú dostatočne podložené.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 273 Najskôr treba pripomenúť, že v danom prípade Komisia z titulu poľahčujúcich okolností spočívajúcich v kríze hutníckeho priemyslu v čase skutku znížila pokutu o 10 %.
- 274 Treba pripomenúť, že pri stanovení pokút musí Komisia postupovať v súlade so svojimi vlastnými usmerneniami. V usmerneniach o stanovení pokút je uvedené, že Komisia musí zobrať do úvahy každú z poľahčujúcich okolností vymenovaných v bode 3. V skutočnosti uvedený bod 3 týchto usmernení pod názvom „poľahčujúce okolnosti“ stanovuje, že „základná čiastka bude znížená tam, kde existujú poľahčujúce okolnosti, ako napr.: ...“. Hoci okolnosti vymenované v bode 3 usmernení sú bezpochyby tie, ktoré mohla Komisia v osobitnom prípade vziať do úvahy, nie je však povinná dodatočne znížiť pokutu z tohto titulu, že podnik predložil dôkaz poukazujúci na jednu z týchto okolností. V skutočnosti primeranosť prípadného zníženia pokuty z titulu poľahčujúcich okolností sa musí posúdiť z celkového pohľadu, berúc do úvahy všetky relevantné okolnosti. Treba pripomenúť, že pri stanovení pokút musí Komisia postupovať v súlade so svojím vlastným usmernením.
- 275 Na základe judikatúry, ktorá predchádzala prijatiu usmernení, disponuje Komisia právomocou, na základe ktorej môže, ale nemusí, pri stanovení pokuty, ktorú zamýšľa uložiť, zobrať do úvahy určité skutočnosti, najmä podľa okolností daného prípadu (pozri v tomto zmysle uznesenie SPO a i./Komisia, už citovaný v bode 246 vyššie, bod 54, a rozsudky Ferriere Nord/Komisia, už citovaný v bode 246 vyššie, body 32 a 33, a Limburgse Vinyl Maatschappij, už citovaný v bode 246 vyššie, bod 465, pozri tiež v tomto zmysle KNP BT/Komisia, už citovaný v bode 246 vyššie, bod 68). V dôsledku chýbajúceho povinného označenia poľahčujúcich okolností v usmerneniach, ktoré je možné zohľadniť, je potrebné uviesť, že pri posúdení celkového ohodnotenia veľkosti každého zníženia pokuty z titulu poľahčujúcich okolností si Komisia zachovala určitý rozsah voľnej úvahy.

- 276 V každom prípade treba v súlade s vyššie uvedeným zhodnotením, zdôrazniť, že argumentácia spoločnosti Mannesmann, podľa ktorej dohoda o rozdelení trhu uvedená v článku 1 napadnutého rozhodnutia zostala bez účinkov, nie je v danom prípade pravdivá. Rozdelenie trhu dotknutou dohodou sa naopak v praxi uplatnilo prinajmenšom v určitej miere a toto rozdelenie malo nevyhnutne reálny dosah na existujúce podmienky hospodárskej súťaže na trhu Spoločenstva (pozri body 251 a nasl. vyššie). Okrem iného v tomto ohľade treba pripomenúť, že stanovenie sumy podľa závažnosti porušenia na 50 % z minimálnej sumy ukladanej obvyčajne v prípadoch „veľmi závažného“ porušenia, uvedeného v bode 235 vyššie, odráža primerane skutočnosť uznanú samotnou Komisiou, že tento dosah bol obmedzený (pozri tiež bod 241 vyššie).
- 277 Druhý odsek bodu 3 usmernení treba preto vyložiť v tom zmysle, že Komisia je povinná uznať, že neuplatnenie dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž zakladá existenciu poľahčujúcej okolnosti len vtedy, keď podnik, ktorý sa odvoláva na túto okolnosť, môže preukázať, že sa jasne a jednoznačne postavil proti uskutočneniu dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž narušením jej samotného fungovania a že nevyvolával dojem dodržiavania dohody a tým podnecoval iné podniky na uplatnenie predmetnej dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž. Skutočnosť, že podnik, ktorého účasť na praktikách týkajúcich sa rozdelenia trhu so svojimi konkurentmi je preukázaná, sa nesprával na trhu tak, ako sa so svojimi konkurentmi dohodol, nevyhnutne nevytvára skutočnosť, na ktorú by sa malo pri určení výšky pokuty prihliadať ako na poľahčujúcu okolnosť (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, SCA Holding/Komisija, T-327/94, Zb. s. II-1373, bod 142).
- 278 Ako to zdôraznil Súdny dvor vo svojom rozsudku Cement, už citovaný v bode 42 vyššie (bod 1389), podniku, ktorý sa nedištancuje od výsledkov schôdze, na ktorej sa zúčastnil, zostáva v zásade „plná zodpovednosť za účasť na dohode alebo obmedzení hospodárskej súťaže“. Pre podniky by bolo príliš jednoduché minimalizovať riziko platenia vysokej pokuty, ak by mohli využiť dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž a potom ťažiť zo zníženia pokuty z dôvodu, že mali len obmedzenú úlohu pri

uskutočňovaní porušenia, pričom ich postoj podnecoval ostatné podniky k ešte škodlivejšiemu správaniu sa v hospodárskej súťaži.

- 279 Z predchádzajúceho vyplýva, že aj za predpokladu, že by Mannesmann a/alebo niektorí iní členovia Európsko-japonského klubu plne nerešpektovali dohodu o rozdelení trhu, táto okolnosť neopodstatňuje uplatnenie druhého odseku bodu 3 usmernení na zníženie pokuty z titulu poľahčujúcich okolností daného prípadu.
- 280 Pokiaľ ide o tvrdenie, že žalobca okamžite ukončil porušovanie, je potrebné uviesť, že „ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia“, ktoré je uvedené v bode 3 usmernení, nemôže logicky zakladať poľahčujúcu okolnosť, iba vtedy, keď existujú dôvodné predpoklady, že uvedeným zásahom sa dotknuté podniky vyzvali, aby nepokračovali v správaní, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. V skutočnosti účelom tohto ustanovenia je, aby podniky v prípade začatia vyšetrovania Komisiou okamžite ukončili správanie, ktoré smeruje proti hospodárskej súťaži.
- 281 Z predchádzajúceho vyplýva, že v prípade, ak porušovanie skončilo pred prvým zásahom Komisie alebo ak tieto podniky prijali jasné rozhodnutie, že prestanú porušovať predpisy pred dátumom prvého zásahu Komisie, zníženie pokút nemožno uplatniť z titulu bodu 3 usmernení týkajúceho sa skončenia porušovania hneď po prvej kontrole. V skutočnosti, ak je určite želateľným, aby podniky ukončili protiprávne správanie ešte pred tým, než Komisia zasiahne, tak cieľom je nabádať podniky, aby reagovali týmto spôsobom, pričom zo znenia bodu 3 usmernenia vyplýva, že sa zameriava na situáciu, v ktorej podniky reagujú pozitívne na takéto zásah, zanechajúc ich protiprávne správanie, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou. Uplatnenie tohto ustanovenia Komisiou v rámci svojej diskrečnej právomoci alebo Súdom prvého stupňa, vykonávajúc svoju plnú rozhodovaciu právomoc v prospech podniku, je osobitne primerané v situácii, kde nie je zjavný

charakter dotknutého správania, ktoré je v rozpore s hospodársku súťažou. Opačne, jeho uplatnenie je v zásade menej primerané v situácii, kde charakter je jasne v rozpore s hospodárskou súťažou, za predpokladu, že sa preukáže. Treba skonštatovať, že o charaktere dohody o rozdelení trhov, ktorý je sankcionovaný v článku 1 napadnutého rozhodnutia, nie sú pochybnosti.

282 Okrem iného uplatnenie zníženia pokuty za okolností opísaných v prvej vete predchádzajúceho bodu má dvojitý účinok pri zohľadnení, v súlade s usmerneniami, dĺžky trvania porušenia vo výpočte pokút. Jasným cieľom tohto zohľadnenia je prísnejšie potrestanie podnikov, ktoré porušujú pravidlá v oblasti hospodárskej súťaže počas dlhšieho obdobia, ako tých, ktoré ich porušujú len krátko. Zníženie výšky pokuty z toho dôvodu, že podnik ukončil protiprávne správanie ešte pred prvou kontrolou zo strany Komisie, predstavuje dvojitú zvýhodnenie subjektov zodpovedných za krátke porušovanie.

283 V danom prípade treba poznamenať, že v rozsudku JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 102 vyššie, vo svetle dôvodov a tvrdení účastníkov konania tejto veci, Súd prvého stupňa posúdil, že žalobcom nemožno pripísať porušenie po 1. júli 1994, pretože neexistoval žiadny dôkaz o stretnutí Európsko-japonského klubu, ku ktorému malo v súlade s dovtedajšou praxou dôjsť na jeseň roku 1994 v Japonsku. Z tejto skutočnosti vyplýva, že porušenie pravdepodobne prestalo alebo sa s ním prinajmenšom prestávalo vo chvíli, keď Komisia vykonala kontroly 1. a 2. decembra 1994.

284 Z toho vyplýva, že protiprávne správanie, ktoré zakladalo porušenie uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia, nepokračovalo po prvej kontrole vykonanej Komisiou, a teda za okolností daného prípadu neopodstatňuje zníženie výšky pokuty uloženej spoločnosti Mannesmann.

285 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Mannesmann, podľa ktorého sa spolupráca s Komisiou mala zohľadniť pri poľahčujúcich okolnostiach, toto sa preskúma v bodoch 307 a nasl. v rámci dôvodov založených na oznámení o spolupráci.

286 Na základe vyššie uvedeného a na základe toho, že Komisia už zobrala do úvahy poľahčujúce okolnosti vzťahujúce sa na hospodársku krízu v sektore oceľových rúr a rúrok (pozri odôvodnenia 168 a 169 napadnutého rozhodnutia) a znížila dané pokuty, všetky námietky spoločnosti Mannesmann vychádzajúce z absencie dodatočného zníženia pokút z titulu údajných poľahčujúcich okolností treba zamietnuť.

O údajnej spolupráci spoločnosti Mannesmann

— Tvrdenia účastníkov konania

287 Mannesmann tvrdí, že Komisia nerešpektovala oznámenie o spolupráci. Mannesmann uvádza, že Komisia voči nemu porušila zásadu rovnakého zaobchádzania.

288 Mannesmann sa domnieva, že v porovnaní so spoločnosťou Vallourec sa stal predmetom diskriminačného zaobchádzania. Podľa vzoru spoločnosti Vallourec Mannesmann odpovedal na žiadosti Komisie. Žalobca počas vyšetrovania (odôvodnenie 62, 67, 72 a 170 napadnutého rozhodnutia) poskytol Komisii dôležitú pomoc, najmä vďaka vyhláseniam pána Bechera. Mannesmann rovnako ako Vallourec nepopieral materiálnu stránku skutkov, ktoré sa mu vytýkali (odôvodnenie 174 napadnutého rozhodnutia).

- 289 Mannesmann pripomína, že Vallourec neposkytol Komisii údaje z vlastnej iniciatívy, ale bol prvým podnikom, ktorý bol predmetom kontroly v septembri 1996. Komisia vykonala kontrolu v spoločnosti Mannesmann v apríli 1997. Ak je pravdou, že z časového hľadiska prvé informácie, ktorými mohla disponovať Komisia, pochádzali od spoločnosti Vallourec, tak je rovnako pravdou aj to, že pokiaľ ide stanovený poriadok na vykonanie kontrol v dotknutých podnikoch, táto okolnosť závisela od výberu Komisie. Komisia nemôže z tohto výberu urobeného podľa svojej voľnej úvahy pričítať podnikom škodlivý následok, v danom prípade spoločnosti Mannesmann.
- 290 Mannesmann vyslovuje podobné námietky aj vzhľadom na zaobchádzanie s Dalmine (odôvodnenie 172 napadnutého rozhodnutia). Hoci Mannesmann spolupracoval pri vyšetrovaní v porovnateľnej miere ako Dalmine, Komisia znížila tomuto podniku uloženú pokutu o 20 %. Komisia nemôže odôvodniť takéto rozdielne zaobchádzanie tým, že Mannesmann podal odvolania proti jej rozhodnutiu, ktoré bolo prijaté podľa článku 11 ods. 5 nariadenia č. 17. V skutočnosti Dalmine podal podobné odvolanie, ktoré bolo Súdom prvého stupňa zamietnuté ako zjavne neprípustné. V každom prípade Komisia nemôže vyvodzovať z oprávneného výkonu základného práva spočívajúceho v podaní odvolania žiadne dôsledky.
- 291 Komisia upresňuje, že 1. a 2. decembra 1994 vykonala kontrolu v priestoroch spoločnosti Mannesmann. Teda námietky, ktoré sa vzťahujú na diskriminačné zaobchádzanie v porovnaní so spoločnosťou Vallourec, sú bezpredmetné.
- 292 Nemožno porovnávať správanie spoločnosti Vallourec so správaním spoločnosti Mannesmann. Vallourec bol jediným podnikom, ktorý oznámil podstatné údaje o existencii a obsahu dohody, ktorá bola v rozpore s hospodárskou súťažou. Tieto údaje uľahčili Komisii úlohu, pokiaľ išlo o skonštatovanie porušenia. Vallourec nenamietal materiálnu stránku skutkov. Spoločnosti Vallourec sa poskytlo 40-percentné zníženie pokuty.

293 Oproti tomu, Mannesmann pri vyšetrowaní nespoupracoval. Pán Becher urobil vyhlásenia pri kontrole, ktorú vykonala Komisia v priestoroch spoločnosti Mannesmann, odpovedajúc na jemu položené otázky, pričom len potvrdil už zistené skutočnosti. Počas vyšetrowania postoj spoločnosti Mannesmann nebol jednoznačný. Hoci nepopieral skutky, nevyjadril jasne svoj postoj (odôvodnenie 174 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho odmietol dodať niektoré informácie, ktoré sa od neho podľa článku 11 ods. 5 nariadenia č. 17 žiadali. Z týchto dôvodov sa mu neposkytlo 20-percentné zníženie pokuty ako podniku Dalmine.

294 V tomto ohľade pasívna úloha podniku neopodstatňuje zníženie pokuty z titulu oznámenia o spolupráci. Na to, aby sa poskytlo zníženie pokuty, toto oznámenie v skutočnosti vyžaduje od podnikov, aby po oboznámení sa s námietkami informovali Komisiu o tom, že nemajú v úmysle popierať materiálnu stránku skutkov (pozri bod D 2 oznámenia o spolupráci a rozsudok vo *Mayr-Melnhof/Komisia*, už citovaný v bode 208 vyššie, bod 309).

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

295 Podľa ustálenej judikatúry Komisia nemôže v rámci poskytnutej spolupráce nerešpektovať zásadu rovnakého zaobchádzania, všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá je porušená vtedy, keď sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo keď sa s dvoma rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok Súdu prvého stupňa *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia*, už citovaný v bode 210, bod 237 a tam citovaná judikatúra).

- 296 Rovnako treba pripomenúť, že nato, aby zníženie pokuty bolo z titulu spolupráce opodstatnené, musí sa podnik správať takým spôsobom, aby Komisii uľahčil plnenie úloh spočívajúcich v určení a potrestaní porušovania pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa hospodárskej súťaže (rozsudok *Mayr-Melnhof/Komisia*, už citovaný v bode 208, bod 309 a ustálená súdna prax v ňom citovaná).
- 297 Treba pripomenúť, že v danom prípade vyhlásenia pána Verluca ako zástupcu spoločnosti Vallourec, ktorými odpovedal na otázky položené tejto spoločnosti Komisiou, sú kľúčovými dôkazmi, ktoré obsahuje spis v tejto veci.
- 298 Je pravdou, že pokiaľ podniky predložia Komisii v rovnakom štádiu správneho konania a za obdobných okolností podobné informácie týkajúce sa správania, ktoré sa im vytýka, stupeň poskytnutej spolupráce sa musí hodnotiť ako porovnateľný (pozri analogicky rozsudok *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia*, už citovaný v bode 210 vyššie, body 243 a 245).
- 299 Ak poskytnuté odpovede spoločnosti Mannesmann na otázky, najmä vyhlásenia pána Bechera uvedené v odôvodnení 63 napadnutého rozhodnutia, boli pre Komisiu nejako použiteľné, len potvrdzovali menej presne a jasne niektoré informácie, ktoré už poskytol Vallourec prostredníctvom vyhlásení pána Verluca. Osobitne pán Verluca zdôraznil, že každý člen Európsko-japonského klubu bol povinný rešpektovať domáce trhy ostatných členov tohto klubu, pričom upresnil, že trh offshore Spojeného kráľovstva mali osobitný status, tento bol „čiasťočne chránený“. Takisto upresnil dĺžku trvania a spôsob, akým sa uplatňovala dohoda o rozdelení trhov.

- 300 Treba skonštatovať, že pán Verluca sa pri prvej kontrole v podniku Vallourec v septembri 1996 obmedzil len na odpovede na Komisiou položené otázky týkajúce sa činnosti Európsko-japonského klubu a Základných pravidiel. Z celkového hodnotenia vyhlásení pána Verluca vyplýva skutočná vôľa účinne spolupracovať v rámci vyšetrovania Komisie. Oproti tomu pán Becher bez bližšieho vysvetlenia zdôraznil, pokiaľ ide o Základné pravidlá, že japonskí výrobcovia boli vylúčení z európskych trhov a európski výrobcovia z japonského trhu.
- 301 Treba zhodnotiť, že užitočnosť vyhlásení pána Bechera spočíva výlučne v tom, že do istej miery potvrdili vyhlásenia pána Verluca, ktorými už disponovala Komisia a ktoré v tomto dôsledku významne neuľahčili úlohu Komisie, teda dostatočne na to, aby opodstatňovali zníženie pokuty z titulu spolupráce.
- 302 Treba skonštatovať, že nemožno porovnávať informácie, ktoré Komisii poskytol Mannesmann pred zaslaním OV s informáciami od spoločnosti Vallourec. V každom prípade tieto informácie neboli dostatočné nato, aby opodstatnili zníženie uložených pokút z titulu oznámenia o spolupráci
- 303 Pokiaľ ide o porovnanie spolupráce podniku Dalmine, na ktorú sa odvoláva Mannesmann, treba zdôrazniť, že na to, aby sa mohlo poskytnúť zníženie pokuty z titulu nepopierania skutkov v súlade s bodom D 2 oznámenia o spolupráci, podnik musí výslovne informovať Komisiu, že po tom, čo sa oboznámil s oznámením o výhradách, nemá v úmysle popierať materiálnu stránku skutkov (rozsudok Mayr-Melnhof/Komisia, už citovaný v bode 208 vyššie, bod 309). Bez takéhoto výslovného vyhlásenia sa obyčajná nečinnosť podniku nemôže považovať za uľahčenie úlohy Komisie, pretože Komisia je povinná zistiť všetky skutky a uviesť ich v konečnom rozhodnutí bez toho, aby sa na vyhlásenie podniku mohla odvolať.

- 304 V tomto ohľade treba zdôrazniť, že podniku Dalmine sa poskytlo 20-percentné zníženie pokuty práve preto, lebo informoval Komisiu, že nepopiera materiálnu stránku skutkov, na ktorých Komisia založila svoje obvinenia (odôvodnenia 172 a 173 napadnutého rozhodnutia). Uvedená okolnosť v odôvodnení 5 napadnutého rozhodnutia spočívajúca v tom, že Dalmine odmietol odpovedať na Komisiou položené otázky pred zaslaním oznámenia o výhradách, nie je v tomto kontexte podstatná, pretože z bodu D oznámenia o spolupráci vyplýva, že urobenie vyhlásenia o nepopretí materiálnej stránky skutku po zaslaní oznámenia o výhradách samostatne opodstatňuje zníženie pokuty, a to bez ohľadu na správanie podniku pred zaslaním tohto oznámenia.
- 305 Oproti tomu Komisia v odôvodnení 174 napadnutého rozhodnutia zdôrazňuje, že Mannesmann sa nikdy v tomto ohľade jasne nevyjadril. Ak Mannesmann podčiarkuje, že nepopieral uvedené skutky v OV, tak je takisto pravdou, že netvrdí, že výslovne informoval Komisiu, že nepopiera ich materiálnu stránku.
- 306 Za týchto podmienok treba skonštatovať, že argumentácia Mannesmannu smerujúca k zníženiu uloženej pokuty neopodstatňuje uplatnenie druhej zarážky bodu D 2 oznámenia o spolupráci.
- 307 Pokiaľ ide o argumentáciu spoločnosti Mannesmann podľa ktorej jeho spolupráca opodstatňuje aspoň zníženie pokuty z titulu poľahčujúcich okolností v súlade s bodom 3 usmernení, treba pripomenúť, že Komisia má voľnú úvahu, pokiaľ ide o uplatnenie poľahčujúcich okolností, ako to už bolo vyššie posúdené. Bod 3, šiesta zarážka usmernení na výpočet pokút však stanovuje mimo pôsobnosti uplatnenia oznámenia [o spolupráci], napríklad ako poľahčujúce okolnosti „účinnú spoluprácu v konaní“. Podľa uvedenej šiestej zarážky, aspoň pokiaľ ide o horizontálne dohody obmedzujúce hospodársku súťaž, ktoré boli predmetom uvedeného oznámenia, je to nevyhnutne otázka spolupráce, ktorá nie je dostatočná na opodstatnenie zníženia pokuty z titulu oznámenia o spolupráci.

308 Rovnako treba pripomenúť, že nato, aby zníženie pokuty bolo z titulu spolupráce opodstatnené, sa podnik musí správať takým spôsobom, aby Komisii uľahčil plnenie úloh spočívajúcich v určení a potrestaní porušovania pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa hospodárskej súťaže (pozri bod 296 vyššie a citovanú judikatúru). Za týchto podmienok treba predpoklad uvedený v bode 3 šiestej zarážky týchto usmernení posúdiť, pokiaľ ide o horizontálne dohody obmedzujúce hospodársku súťaž, na ktoré boli usmernenia o stanovení pokút zamerané, ako výnimočnú situáciu, pretože musí ísť o „účinnú“ spoluprácu, ktorá uľahčí plnenie úloh Komisie, ale na ktorú sa oznámenie o spolupráci nevzťahuje.

309 V danom prípade Mannesmann nepreukázal, že jeho spolupráca skutočne uľahčila úlohy Komisie spočívajúce v určení a potrestaní porušovania (pozri body 297 až 306 vyššie). Rovnako, nie je žiadny dôvod sa domnievať, že Komisia prekročila svoju diskrečnú právomoc, keď nepriznala spoločnosti Mannesmann zníženie pokuty z dôvodu, že žalobca mal účinne spolupracovať počas vyšetrovania v zmysle bodu 3 šiestej zarážky usmernení.

310 V každom prípade Komisia zdôrazňuje, že Mannesmann v rámci vyšetrovania ani zďaleka nespolupracoval a dokonca odmietol dodať niektoré informácie, a to napriek rozhodnutiu z 15. mája 1998 prijatého v zmysle článku 11 ods. 5 nariadenia č. 17, na základe ktorého bol povinný ich predložiť. Mannesmann podal žalobu na Súd prvého stupňa, ktorá bola zaregistrovaná pod číslom T-112/98, s cieľom zrušiť toto rozhodnutie, ale nepodal v rámci konania v súlade s článkami 242 a 243 ES návrh na vydanie nariadenia o predbežnom opatrení. Postup spoločnosti Mannesmann spočívajúci v popretí zákonnosti rozhodnutia z 15. mája 1998, bol samozrejme úplne legálny a nemôže sa považovať za nespolupracu. Treba však skonštatovať, že bez predbežného opatrenia, ktoré by pozastavilo účinnosť rozhodnutia z 15. mája 1998,

Mannesmann nemal právo odmietat' poskytnúť predmetné informácie a že si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývali z práva Spoločenstva, pretože sa správal ako keby bolo predbežné opatrenie vydané v jeho prospech, pričom ho ani nežiadal.

- 311 Okrem toho treba pripomenúť, že podniku Mannesmann sa podarilo dosiahnuť čiastočné zrušenie tohto rozhodnutia, pretože Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku Mannesmannröhren-Werke/Komisia, už citovaný v bode 8 vyššie, zrušil niektoré otázky tvoriace predmet rozhodnutia z 15. mája 1998, z tohto rozsudku vyplýva, že Komisia legálne žiadala veľkú väčšinu údajov, ktoré Mannesmann odmietol poskytnúť. Uvedený rozsudok Súdu prvého stupňa bol predmetom odvolania, ktoré podal Mannesmann na Súdny dvor, zaregistrované pod číslom C-190/01. Táto vec však bola vymazaná uznesením zo 4. októbra 2001, Mannesmannröhren-Werke AG/Komisia, zatiaľ neuvverejnené v Zbierke, zo zoznamu vecí Súdneho dvora. V tomto ohľade z odkazu tohto uznesenia na článok 69 ods. 5 v spojení s článkom 122 tretím odsekom Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že Súdny dvor napriek zmienke o dohode účastníkov konania v pôvodnom návrhu žalobcu na späťvzatie odvolania rozhodol, že žalobca jednoducho vzal späť svoje odvolanie, a je preto povinný znášať trovy konania.
- 312 V dôsledku toho z uvedeného nariadenia vyplýva, že rozsudok Mannesmannröhren-Werke/Komisia, už citovaný v bode 8 vyššie, je konečný. Treba uzavrieť, že z dôvodu nelegálneho správania spoločnosti Mannesmann, Komisia nikdy počas správneho konania nedisponovala väčším počtom údajov, než o ktoré legálne žiadala. Z celkového pohľadu za týchto podmienok nemožno považovať postoj spoločnosti Mannesmann počas správneho konania za správanie, ktoré sa v danej veci prejavilo ako účinná spolupráca.
- 313 Vo svetle vyššie uvedeného sa námietky spoločnosti Mannesmann založené na údajnej spolupráci počas správneho konania musia zamietnuť.

O výpočte výšky pokuty

- 314 Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokuta uložená spoločnosti Mannesmann sa musí znížiť, aby sa zohľadnila skutočnosť, že trvanie porušenia uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia bolo v tomto prípade stanovené na štyri a nie na päť rokov.
- 315 Keďže spôsob stanovenia pokút uvedený v usmerneniach o stanovení pokút a uplatnený Komisiou v danom prípade nebol sám osebe namietaný, z tohto dôvodu sa Súd prvého stupňa domnieva, že je primerané so zreteľom na predchádzajúci bod aplikovať tento spôsob aj pri výkone jeho plnej rozhodovacej právomoci.
- 316 Rovnako výška základnej pokuty stanovená na desať miliónov eur zvýšená o 10 % za každý rok porušenia, spolu o 40 %, predstavuje štrnásť miliónov eur. Táto suma sa musí znížiť o 10 % z titulu poľahčujúcich okolností v súlade s odôvodneniami 168 a 169 napadnutého rozhodnutia, aby konečná suma pokuty pre spoločnosť Mannesmann bola namiesto 13 500 000 eur 12 600 000 eur.

O trovách

- 317 Podľa článku 87 ods. 3 rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci nemajú úspech v jednej časti alebo vo viacerých častiach predmetu konania. V danom prípade každý z účastníkov nemal úspech v jednej časti alebo vo viacerých častiach predmetu konania, preto je opodstatnené rozhodnúť, že žalobca a Komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov,

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 1 ods. 2 rozhodnutia Komisie 2003/382/ES z 8. decembra 1999 vzťahujúceho sa na konanie o uplatnení článku 81 ES (vec IV/E-1/35.860-B – Bezšvíkové oceľové rúrky) sa zrušuje v rozsahu, v akom uznáva existenciu porušenia vytýkaného žalobcovi pred 1. januárom 1991.**
2. **Žalobcovi sa výška pokuty uloženej podľa článku 4 rozhodnutia 2003/382 stanovuje na 12 600 000 eur.**
3. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
4. **Žalobca a Komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Forwood

Pirrung

Meij

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 8. júla 2004.

Tajomník

Predseda komory

H. Jung

N. J. Forwood

Obsah

Skutkový stav a konanie	II - 2234
Konanie pred Súdom prvého stupňa	II - 2235
Návrhy účastníkov konania	II - 2235
O návrhu zrušiť napadnuté rozhodnutie	II - 2236
O žalobných dôvodoch poukazujúcich na procesné chyby	II - 2236
O žalobných dôvodoch poukazujúcich na porušenie práva na obhajobu Komisiou, ktorá mala odmietnuť žalobcovi prístup k niektorým zložkám spisu	II - 2236
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2236
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2239
O údajne nedostatočnej lehote na odpoveď na OV	II - 2243
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2243
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2244
O použití dokumentu Rozdeľujúci kľúč ako listiny v neprospech	II - 2248
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2248
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2250
O údajnom porušení práva na obhajobu, ktoré malo vyplývať z nesúladu medzi OV a napadnutým rozhodnutím týkajúcim sa porušenia uvedeného v jeho článku 2	II - 2255
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2255
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2255
O existencii porušenia článku 81 ods. 1 ES uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia	II - 2257
O údajnom rozpore medzi článkom 1 a článkom 2 napadnutého rozhodnutia.	II - 2257
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2257
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2259

O uvádzanom chybnom odôvodnení Komisie, ktoré sa týka porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia	II - 2261
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2261
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2264
O existencii porušenia článku 81 ods. 1 ES uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia	II - 2266
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2266
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2272
O návrhu na zníženie výšky pokuty	II - 2287
O pravidlách určujúcich výpočet pokuty	II - 2287
Tvrdenia účastníkov konania	II - 2287
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2289
O určení výšky pokuty uloženej žalobcovi	II - 2292
O závažnosti porušenia uvedeného v článku 1 napadnutého rozhodnutia	II - 2292
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2292
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2294
O trvaní porušenia	II - 2302
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2302
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2303
O údajných poľahčujúcich okolnostiach	II - 2307
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2307
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2308
O údajnej spolupráci spoločnosti Mannesmann	II - 2312
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 2312
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 2314
O výpočte výšky pokuty	II - 2320
O trovách	II - 2320